

VGTPPT

**VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS
TARNYBOS 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

IŽANGINIS ŽODIS

Pristatome Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2025 m. ataskaitą. 2025 m. Tarnyba toliau vykdė jai pavestas funkcijas, užtikrindama ne tik nenutrūkstamą valstybės garantuojamos teisinės pagalbos ir mediacijos paslaugų teikimą, bet ir aktyviai įgyvendindama sistemos pokyčius. Tarnybos veikla buvo orientuota į paslaugų prieinamumo, kokybės ir administravimo efektyvumo didinimą, praktikoje kylančius iššūkius ir socialiai pažeidžiamų asmenų poreikius.

Praejusiais metais teisinės pagalbos teikimo apimtys padidėjo. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausia antrinės teisinės pagalbos dalis buvo teikiama baudžiamosiose bylose, kuriose gynėjo ar atstovo dalyvavimas yra privalomas. 2025 m. buvo 20 431 atvejis (2024 m. – 19 633 atvejai), kuomet buvo parinkti gynėjai ar įgalioti atstovai. Kitų kategorijų bylose – civilinėse, baudžiamosiose, administracinėse, konstitucinės justicijos ir vykdymo bylose – taip pat pastebėtas tam tikras padidėjimas, lyginant su 2024 m. 2025 m. buvo gauti 14 336 prašymai (2024 m. 13 513 prašymų). Privalomosios mediacijos paslaugų poreikis 2025 m. taip pat nežymia dalimi išaugo. 2025 m. gauti 8752 prašymai (2024 m. 8394 prašymai).

2025 metais daug dėmesio skyrėme sistemos stiprinimui iš vidaus – advokatų kompetencijų plėtrai, procesų peržiūrai, informacinių sprendimų modernizavimui. Tai nėra greitai matomi pokyčiai, tačiau jie lemia ilgalaikį paslaugų kokybės ir patikimumo didėjimą.

Vienu svarbiausių 2025 m. Tarnybos veiklos prioritetų buvo valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos pokyčiai, ypatingą dėmesį skiriant advokatų, teikiančių šias paslaugas, kompetencijų stiprinimui. Buvo toliau organizuojami specializuoti mokymai, skirti praktiniams gebėjimams, reikalingiems dirbant su specialiomis bylomis, ugdyti. Mokymuose dalyvavę advokatai buvo rengiami darbui bylose dėl nesąžiningai pareikšto nepagrįsto ieškinio, kuriuo siekiama pakenkti asmens vykdomai visuomenės informavimo ar kitokiai su viešojo intereso tenkinimu ar gynimu susijusiai veiklai, atstovaujant pranešėjus ar jų šeimos narius bylose, susijusiose su šių asmenų interesų apsauga, atstovaujant asmenis bylose dėl neteisėtai išvežto ar laikomo vaiko grąžinimo pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją dėl

tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų. Tikimasi, kad tokių mokymų organizavimas bus investicija į paslaugų kokybę ir realią teisinės pagalbos naudą jos gavėjams.

2025 m. didelis dėmesys buvo skirtas pasirengimui perimti naujas funkcijas, susijusias su smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimu ir įmokų į Nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų fondą administravimu. Šiuo laikotarpiu buvo vykdomi organizaciniai, teisiniai ir procedūriniai parengiamieji darbai, siekiant užtikrinti sklandų ir efektyvų šių funkcijų įgyvendinimą ateityje. Tai atsakinga ir jautri sritis, reikalaujanti ne tik aiškių procedūrų, bet ir ypatingo dėmesio nukentėjusiųjų poreikiams. Šių funkcijų perėmimas dar labiau sustiprins Tarnybos vaidmenį užtikrinant asmenų teisių apsaugą valstybėje.

Tęsiant skaitmenizacijos ir procesų modernizavimo kryptį, 2025 m. buvo vykdomi teisinių paslaugų informacinės sistemos (TEISIS) vystymo darbai, orientuoti į sistemos funkcionalumo gerinimą. Lygiagrečiai buvo atlikta Tarnybos veiklos procesų analizė, įvertintas procesų ir valdymo brandos lygis, identifiкуotos tobulintinos sritys, siekiant mažinti administracinę naštą ir efektyvinti veiklos organizavimą, atsižvelgiant į naujų funkcijų perėmimą.

Svarbi Tarnybos veiklos dalis 2025 m. buvo aktyvus tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Tarnybos atstovai dalyvavo susitikimuose su ikiteisminio tyrimo institucijomis, prokuratūra, advokatais, pirminę teisinę pagalbą teikiančiais subjektais, Lietuvos mediatorių rūmais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitomis institucijomis. Šių veiklų tikslas – spręsti praktikoje kylančias problemas ir stiprinti paslaugų teikimo kokybę. Taip pat, stiprinant tarpinstitucinį bendradarbiavimą dėl teisinės pagalbos teikimo galimybių, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos probacijos tarnyba.

Atsižvelgiant į 2025 m. įgyvendintas veiklas ir pasiektus rezultatus, 2026 m. Tarnyba planuoja tęsti pradėtus darbus – toliau organizuoti specializuotus mokymus advokatams, vystyti TEISIS sistemą, diegti patogesnius paslaugų kokybės vertinimo instrumentus, pasitelkiant dirbtinio intelekto įrankius bei tinkamai užtikrinti funkcijų vykdymą nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo srityje. Ypač svarbus mums yra paslaugų kokybės aspektas ir įstaigos įvaizdis,

todėl ir toliau ieškosime įrankių bei gerinsime priemones, kad į nuomonės pateikimą įsitrauktų kuo daugiau asmenų, besinaudojančių teikiamomis paslaugomis ir įgalintų mus

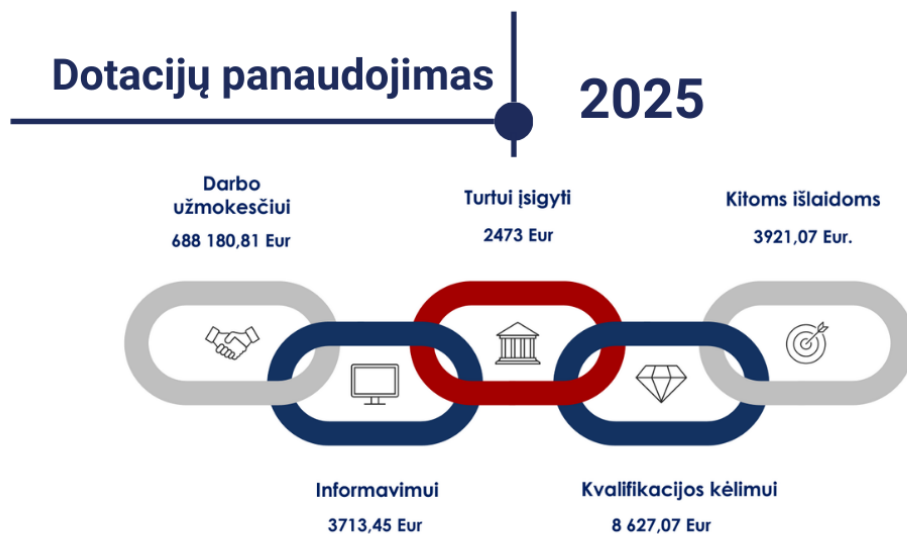
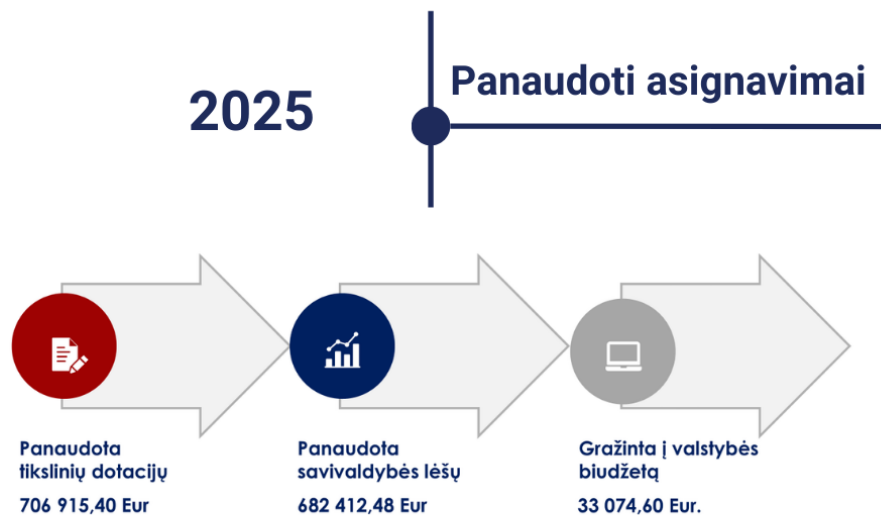
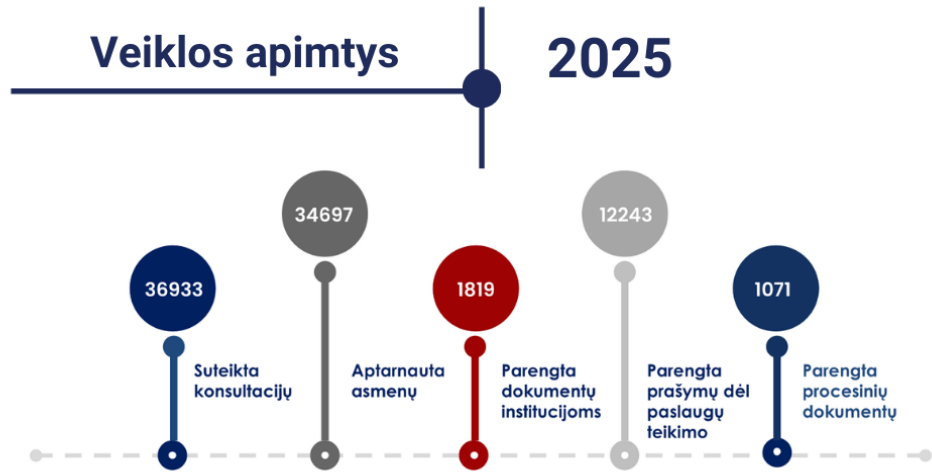
identifikuoti tobulintinas sritis. Kartu išlieka nuoseklus siekis užtikrinti stabilų ir kokybišką visų Tarnybai pavestų funkcijų vykdymą, nepaisant augančių lūkesčių ir kintančios teisinės aplinkos.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba

VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS
TEISINĖS PAGALBOS
TARNYBA

Pirminė teisinė pagalba

Antrinė teisinė pagalba ir mediacija

Veiklos apimtys

2025

Atvejai suteikti teisinę
pagalbą

2024

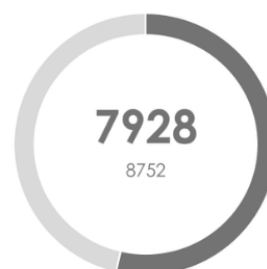
Gauta prašymų 13513
Priimta sprendimų 11175

Atvejai parinkti gynėjus ir
įgaliotus atstovus

2024

Gauta pranešimų 19633
Atlikta parinkimų 19633

Atvejai paskirti
mediatorius

2024

Gauta prašymų 8394
Priimta sprendimų 5200

2025

Panaudoti asignavimai

Advokatai
8 545,6 tūkst. Eur

Mediacija
1 001,4 tūkst. Eur

Tarnyba
1 307,0 tūkst. Eur

Specializuotos bylos

2025

Paskirta bylų

Baigta bylų

Išmokėtas
užmokestis Eur

I. PIRMINĖ VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA

Ataskaita apie pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos organizavimą ir teikimą parengta apibendrinus ir išanalizavus Lietuvos savivaldybių administracijų veiklos organizuojant bei teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitų duomenis. Ataskaitinis laikotarpis yra 2025-01-01 – 2025-12-31.

1.1. Pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo būdas

2025 m. daugumoje savivaldybių pirminę teisinę pagalbą teikė savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai, kurių pareigybių aprašymuose nustatytos teisinio pobūdžio funkcijos.

Pagrindinis motyvas, dėl ko savivaldybės pasirenka šį pirminės teisinės pagalbos teikimo būdą – greita ir efektyvi pirminė teisinė pagalba: ji suteikiama iš karto, kai asmuo kreipiasi, taupomos pareiškėjų lėšos bei laiko sąnaudos, asmenys nesiunčiami į kitas įstaigas ar institucijas, greičiau surenkama informacija iš savivaldybių padalinių, sparčiau ir efektyviau sprendžiami įvairūs teisiniai klausimai. Pirminę teisinę pagalbą teikiant savivaldybių tarnautojams ar darbuotojams, savivaldybių administracijose galima kontroliuoti teisinės pagalbos teikimo kokybę ir specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos pirminei teisei pagalbai teikti, lėšų panaudojimo efektyvumą, užtikrinti paprastesnį apskaitos tvarkymą.

Kauno m. sav. 2025 m. pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikė advokatai, su kuriais savivaldybė buvo sudariusi paslaugų teikimo sutartis, o Tauragės r. sav. pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikė advokato padėjėjas.

Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – Įstatymas) 15 str. 3 d. įtvirtinta galimybė savivaldybėms sudaryti sutartis su viešosiomis įstaigomis dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo – remiantis šia galimybe Vilniaus miesto savivaldybė yra sudariusi paslaugų teikimo sutartį su Vilniaus universiteto VŠĮ „Teisės klinika“, kuri teikia pirminę teisinę pagalbą. Detalesni duomenys pateikiami 1 priede, kuriame nurodyta informacija apie pirminę teisinę pagalbą teikiančius subjektus, asmenų, teikiančių pirminę teisinę pagalbą, skaičių, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, mokėjimo šaltinius.

Iš 1 priede nurodytų duomenų matyti, kad 31 savivaldybėje darbo užmokestis bei socialinio draudimo įmokos savivaldybės valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo mokamos ne tik iš specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, bet ir iš savivaldybių biudžetų lėšų. Pažymėtina, jog tokių savivaldybių 2021 m. buvo 31, 2022 m. – 31, 2023 m. – 33, 2024 m. – 28.

1.2. Visuomenės informavimas apie pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą

Pirminę teisinę pagalbą organizuojančios institucijos, siekdamos įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005-07-08 įsakymu Nr. 1R-217 patvirtintų Savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo bei pateikimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai taisyklių 8 p., turėjo Tarnybai pateikti informaciją apie savivaldybių institucijų veiklą informuojant vietoje gyventojus, kaip ir kokias sąlygas įvykdžius gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, įvertinant Visuomenės informavimo apie valstybės garantuojamą teisinę pagalbą metodikos (toliau – Metodika), patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2007-02-01 įsakymu Nr. 1R – 46, nuostatų įgyvendinimą. Tarnyba, įvertinusi pateiktą informaciją, nustatė, kad daugelis savivaldybių naudojo Metodikoje numatytas visuomenės informavimo priemones, skirtas visuomenei plačiau informuoti apie galimybę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, jos teikimo sąlygas ir rezultatus. Daugelis savivaldybių laikėsi Metodikoje nustatytų reikalavimų skelbti informaciją skelbimo plakatuose (stenduose), skelbimo lentose bei savivaldybių interneto svetainėse.

Savivaldybių ataskaitų duomenys rodo, kad 2025 m. 5 savivaldybės – Biržų r., Kauno m., Kėdainių r., Lazdijų r., ir Vilkaviškio r. iš specialiosios tikslinės dotacijos skyrė lėšų visuomenei informuoti apie valstybės garantuojamą teisinę pagalbą ir jos teikimo sąlygas (2024 m. – 5, 2023 m. – 5, 2022 m. – 5, 2021 m. – 5). Iš viso šios savivaldybės iš specialiosios tikslinės dotacijos valstybės garantuojamai teisei pagalbai viešinti skyrė 3 713,45 Eur. 7 savivaldybės – Druskininkų r., Jonavos r., Kėdainių r., Klaipėdos m., Kretingos r., Raseinių r., Visagino r. – visuomenei informuoti panaudojo savivaldybės biudžeto lėšas (2024 m. – 6, 2023 m. – 5, 2022 m. – 8, 2021 m. – 9).

Iš viso 2025 m. iš savivaldybių biudžeto valstybės garantuojamai teisei pagalbai viešinti buvo

skirta 2 950,39 Eur (2024 m. – 1 812,75 Eur, 2023 m. – 1 798,88 Eur, 2022 m. – 2 555,28 Eur, 2021 m. – 3 507,75 Eur).

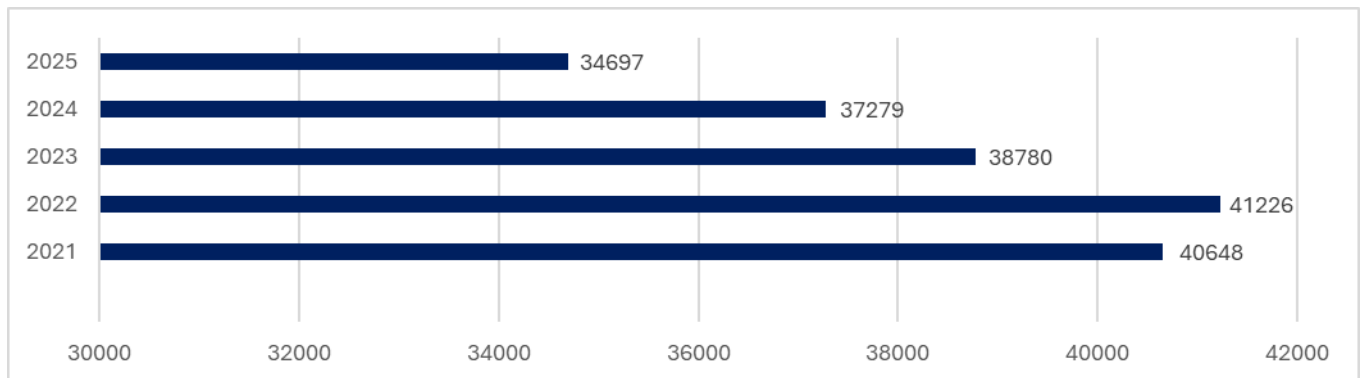
Savivaldybių informacijos sklaidai apie teisinę pagalbą 2025 m. išleista 6 663,84 Eur. Savivaldybės savo veiklos ataskaitose nurodė, kad dažniausiai jų pasirenkamos visuomenės informavimo priemonės yra šios: informacijos pateikimas skelbimų lentose, stenduose, plakatų eksponavimas viešose vietose, informacijos publikavimas savivaldybių interneto puslapiuose, pranešimai spaudoje, informacinės medžiagos (lankstinukų) platinimas, rečiau – informacinių pranešimų TV, radijuje skelbimas ar susitikimų su gyventojais organizavimas.

Informacija apie naudotas priemones pateikiama 2 priede.

1.3. Bendri statistiniai duomenys apie suteiktą pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą

Lietuvos Respublikoje per 2025 m. pirminę valstybės garantuojama teisinė pagalba buvo suteikta 34 697 asmenims (tai sudaro 1,20 proc. visų Lietuvos Respublikos gyventojų). Tuo tarpu 2024 m. pirminę valstybės garantuojama teisinė pagalba buvo suteikta 37 279 asmenims (tai sudarė 1,29 proc.). Veiklos ataskaitos 1 paveiksle pateikiami bendri statistiniai duomenys apie pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą ir pokytį 2021 – 2025 m.

1 paveikslas. Asmenų, kuriems buvo suteikta pirminė teisinė pagalba, skaičius 2021 – 2025 m.

2025 m. besikreipiančių pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos asmenų skaičius lyginant su 2024 metais savivaldybėse (7 proc.) sumažėjo. Šio rodiklio mažėjimą lėmė tiesioginis elektroninių paslaugų prieinamumas patiems pareiškėjams per TEISIS. Taip pat pažymėtina, jog gyventojų skaičius šalyje didėjo (Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2023 m. – 2 857 279, 2024 m. – 2 885 861, 2025 m. – 2 890 664). Pareiškėjų, kuriems suteikta pirminė teisinė pagalba, skaičiaus pasiskirstymas grafine ir skaitine išraiška pateiktas 3 ir 4 prieduose.

2025 m. didžiausias skaičius asmenų, pasinaudojusių pirmine teisine pagalba buvo trejose savivaldybėse: Vilniaus m. (6 638), Kauno m. (2 823), Šiaulių m. (1 992). 2025 m. mažiausias skaičius asmenų, pasinaudojusių pirmine teisine pagalba buvo Neringos m. (6). 2023 m. ir 2024 m. mažiausias skaičius asmenų, pasinaudojusių pirmine teisine pagalba taip pat buvo Neringos sav.

Vadovaujantis Įstatymo 11 str. 6 d. nustatytais pagrindais, atsisakyta suteikti pirminę teisinę pagalbą 78 asmenims (Anykščių r. sav. – 1, Klaipėdos m. sav. – 1, Kupiškio r. sav. – 21, Palangos

m. sav. – 15, Skuodo r. sav. – 4, Tauragės r. sav. – 6, Vilniaus r. sav. – 4, Šalčininkų r. sav. – 15, Kretingos r. sav. – 11).

2025 m. 24 asmenims buvo pratęsta pirminės teisinės pagalbos teikimo trukmė (2024 m. – 11, 2023 m. – 8, 2022 m. – 12, 2021 m. – 12, 2020 m. – 17).

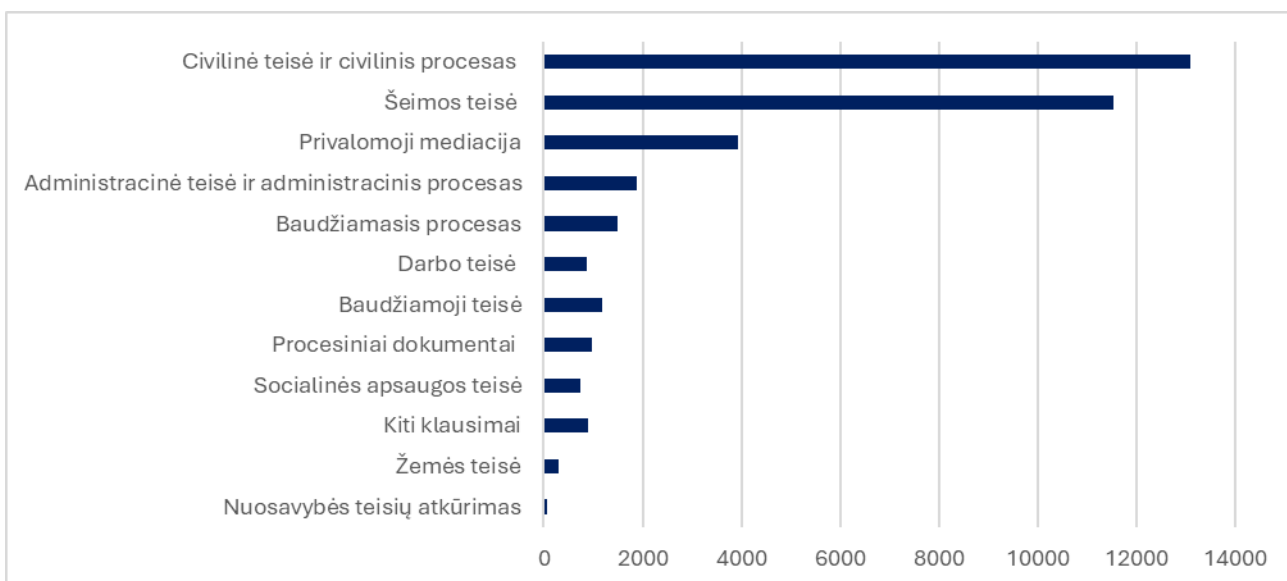
2025 m. buvo gauti 2 skundai (2024 m. – 5), susiję su pirminės teisinės pagalbos teikimu. Jie buvo gauti Kauno m. ir Ukmergės r. sav.

1.4. Suteiktos pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos turinys

2025 m. pirminė teisinė pagalba buvo suteikta 36 933 klausimais (2024 m. – 39 820, 2023 m. – 40 873, 2022 m. – 42 091, 2021 m. – 42 238).

Suteiktos pirminės teisinės pagalbos skaičiaus pasiskirstymas pagal klausimų pobūdį pateikiamas 2 paveiksle.

2 paveikslas. Klausimai, kuriais buvo teikiama pirminė teisinė pagalba

Civilinės teisės ir civilinio proceso bei šeimos teisės klausimai 2025 m., kaip ir 2024 m., išliko aktualiausi.

Pastebima, kad įvairiose savivaldybėse didelę dalį užima skirtingų teisės sričių konsultacijos. Didžiausia dalis civilinės teisės ir civilinio proceso konsultacijų 2025 m. suteikta Vilniaus m. (3 210 vnt.), Kauno m. (1 682 vnt.), Panevėžio m. (822 vnt.) savivaldybių gyventojams. Mažiausiai civilinės teisės sritimi domėjosi Birštono (3 vnt.), Neringos (3 vnt.), Skuodo r. (10 vnt.) savivaldybių gyventojai.

Šeimos teisės klausimai buvo aktualiausi Vilniaus m. (1 232 vnt.), Klaipėdos m. (768 vnt.), Kauno m. (606 vnt.) savivaldybių gyventojams. Mažiausiai šiais klausimais domėjosi Neringos (2 vnt.), Birštono (6 vnt.), Pagėgių (23 vnt.) savivaldybių gyventojai.

Darbo teisės klausimai buvo aktualiausi Vilniaus m. (317 vnt.), Pasvalio r. sav. (61 vnt.), Ukmergės r. sav. (58 vnt.).

Socialinės apsaugos teisės klausimais 2025 m. buvo konsultuota 742 atvejais ir tai sudaro 2 proc. nuo bendro konsultacijų skaičiaus. Šios srities klausimai ypač aktualūs buvo Vilniaus m. (141 vnt.), Elektrėnų sav. (59 vnt.), Pasvalio r. sav. (55 vnt.) savivaldybėse.

Žemės teisės ir nuosavybės teisių atkūrimo sritis 2025 m. tarp asmenų, pasinaudojusių pirmine valstybės garantuojama teisine pagalba, buvo mažiausiai aktualios. Žemės teisės klausimais suteiktos 294 konsultacijos, o dėl nuosavybės teisių atkūrimo – 58. Žemės teisės klausimais aktyviausiai domėjosi Vilniaus m. savivaldybėje – 78 atvejais, nuosavybės teisių atkūrimo klausimais daugiausiai konsultuota Švenčionių r. sav. – 12 atvejų.

Administracinės teisės ir administracinio proceso klausimais iš viso buvo suteiktos 1 885 konsultacijos ir tai sudaro 5,1 proc. nuo visų teiktų konsultacijų. Daugiausia šia sritimi domėtasi Vilniaus m. (529 vnt.), Panevėžio m. sav. (139 vnt.), Šiaulių m. sav. (121 vnt.) savivaldybėse. Mažiausiai šia teisės sritimi domėtasi Birštono, Neringos, Rokiškio savivaldybėse, kur toks klausimas apskritai nebuvo sprendžiamas.

Baudžiamosios teisės konsultacijos 2025 m. sudarė 3,2 proc. (1 178 konsultacijos), baudžiamojo proceso – 4,1 proc. (1 499 konsultacijos). Šiomis sritimis intensyviau domėtasi Vilniaus m. (719 vnt.), Kauno m. (197 vnt.), Šiaulių m. (189 vnt.) savivaldybėse. Mažiausiai šia sritimi domėtasi Neringos ir Birštono savivaldybėse, kuriose nesuteikta nė viena konsultacija šiose srityse.

Pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikiantiems specialistams dažnai tenka konsultuoti gyventojus ir kitais klausimais, kurių nėra galimybės priskirti teisės sritims. Visuomenė tikisi, kad toks specialistas patars, kaip spręsti įvairias problemas ir nukreips į kompetentingą savivaldybės skyrių ar kitą valstybės instituciją. Savivaldybės nurodė, kad per 2025 m. 894 atvejais jos suteikė konsultacijas kitais klausimais ir tai sudaro 2,4 proc. nuo visų teiktų konsultacijų.

2025 m. iš viso pirminę teisinę pagalbą teikiantys savivaldybių specialistai ar advokatai užpildė, ar padėjo užpildyti 15 133 prašymus: dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo (7 913 vnt.), dėl mediatoriaus privalomajai mediacijai vykdyti paskyrimo (4 330 vnt.), parengė 1 819 vnt. dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių

institucijoms bei parengė 1 071 vnt. procesinių dokumentų.

Teikiant pirminę teisinę pagalbą 2025 m. iš viso buvo parengta 391 taikos sutartis. Tai sudaro 1,06 proc. nuo visų klausimų, kuriais buvo teikta pirminė teisinė pagalba. Nagrinėjant atskirų savivaldybių 2025 m. rezultatus reikėtų pažymėti, kad iš 60 savivaldybių net 42 savivaldybių (prieš metus – 35) pirminės teisinės pagalbos specialistai rengė taikos sutartis: labiausiai išsiskyrė Klaipėdos m. (50 vnt.), Kėdainių r. sav. (30 vnt.), Šiaulių r. (29 vnt.).

Pažymėtina, kad ginčo sprendimas taikiu būdu surašant taikos sutartį yra efektyvus ir greitas būdas spręsti asmenims tarpusavio nesutarimus. Be to, tokiu būdu užtikrinamas racionalus valstybės garantuojamai teisei pagalbai skirtų lėšų naudojimas. Dėl šios priežasties, pirminę teisinę pagalbą teikiantys specialistai yra skatinami imtis veiksmų siekiant padėti pareiškėjams ginčus spręsti taikiai.

Vienas iš būdų skatinti taikius susitarimus sprendžiant iš šeimos santykių kilusius ginčus yra naudojimas privalomosios mediacijos institutu. Pirminę teisinę pagalbą teikiantys specialistai 2025 m. privalomosios mediacijos klausimu konsultacijas teikė 3 924 kartus (prieš metus – 3 867). Daugiausiai privalomosios mediacijos klausimais konsultuoti Šiaulių m. (281 vnt.), Klaipėdos m. (255 vnt.), Panevėžio m. (179 vnt.) savivaldybių gyventojai.

1.5. Lėšų, skiriamų kaip specialioji tikslinė dotacija pirminei valstybės garantuojamai teisei pagalbai, panaudojimas

Iš viso pirminei teisei pagalbai iš valstybės biudžeto 2025 m. buvo skirta 740 000,00 Eur. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009-06-10 įsakymu Nr. 1R-185 patvirtinta Pirminės teisinės pagalbos teikimo funkcijai atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika), savivaldybės biudžeto asignavimų poreikis pirminės teisinės pagalbos funkcijai atlikti yra apskaičiuojamas pagal formulę: specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos pirminei teisei pagalbai teikti, lėšų suma Eur, paskirstoma savivaldybėms pagal asmenų, kuriems buvo suteikta pirminė teisinė pagalba, skaičių padalijus iš asmenų, kuriems buvo suteikta pirminė teisinė pagalba per praėjusius metus visose savivaldybėse, skaičiaus ir padauginus iš asmenų, kuriems buvo suteikta pirminė teisinė pagalba per metus (nuo praėjusių metų sausio 1 d. iki praėjusių metų gruodžio 31 d.) toje savivaldybėje, skaičiaus.

Savivaldybių administracijos už lėšų panaudojimą atsiskaito Lietuvos Respublikos

Pirminę teisinę pagalbą teikiantys asmenys taip pat rengia prašymus dėl santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sutartis dėl santuokos nutraukimo teisinių pasekmių, pareiškimus dėl teismo įsakymo išdavimo, prieštaravimus dėl kreditoriaus pateikto pareiškimo, prašymus dėl teismo leidimo parduoti ar įkeisti nekilnojamąjį turtą išdavimo, prašymus dėl teismo leidimo priimti palikimą išdavimo ir prašymus dėl išankstinių teismo leidimų sudaryti sandorius, susijusius su neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmens turtu. Konsultacijos aukščiau išvardintais klausimais 2025 m. buvo suteiktos 965 kartus (2024 m. buvo 916).

Išanalizavus savivaldybių pateiktus duomenis, atkreiptinas dėmesys į savivaldybių pirminės teisinės pagalbos specialistų parengtų dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, rodiklius. Iš viso 2025 m. savivaldybės parengė ar padėjo parengti 1 819 tokio pobūdžio dokumentų (2024 m. – 1 959). Daugiausia dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, 2025 m. parengė Kauno m. (354), Panevėžio m. (242) ir Klaipėdos m. (134) savivaldybių pirminės teisinės pagalbos specialistai.

Daugiau informacijos, susijusios su teisinės pagalbos teikimo pobūdžiu ir pasiskirstymu pagal savivaldybes, nurodoma 5 priede.

teisingumo ministerijai, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintu 2012-07-13 įsakymu Nr. 1R-189 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, paskirstymo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šias lėšas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Per 2025 m. savivaldybės pirminei teisei pagalbai teikti iš specialiosios tikslinės dotacijos panaudojo 706 915,40 Eur. Tai sudaro 95,53 proc. visų lėšų, skirtų pirminei teisei pagalbai finansuoti. Papildomai 2025 m. iš savivaldybių biudžetų lėšų pirminei teisei pagalbai teikti buvo panaudoti 682 412,48 Eur. Savivaldybės iš savo biudžeto 2025 m. panaudojo 97 412,51 Eur daugiau lėšų nei 2024 m. Duomenys pateikiami 1 lentelėje.

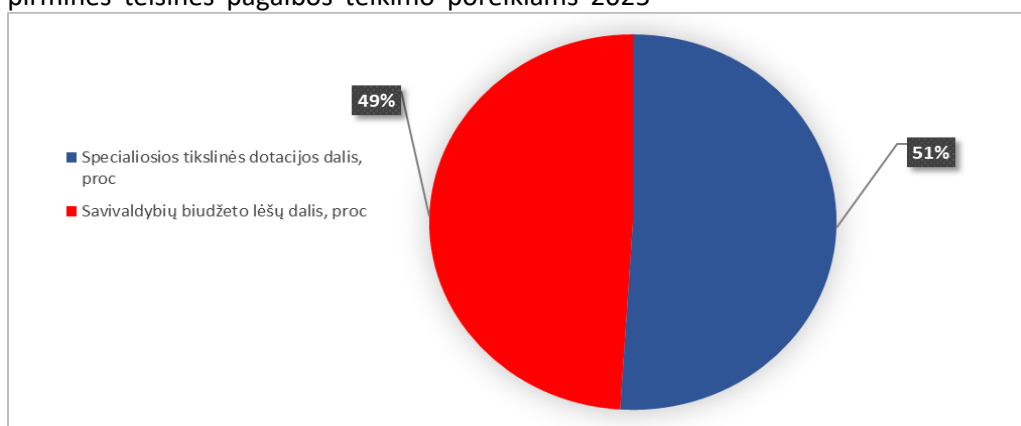
1 lentelė. Lėšų pirminei teisei pagalbai teikti panaudojimas 2021 – 2025 m.

Metai	Tikslinės dotacijos suma, Eur	Panaudota, Eur	Panaudota, proc.	Lėšų, skirtų iš savivaldybės biudžeto, suma, Eur
2021	699 000,00	675 592,16	96,65	429 219,08
2022	716 000,00	698 362,29	97,54	446 528,20
2023	730 000,00	714 741,06	97,91	578 649,35
2024	735 000,00	687 659,37	93,56	584 998,97
2025	740 000,00	706 915,40	95,53	682 412,48

2025 m. 35 savivaldybės pirminei teisei pagalbai teikti naudojo savivaldybių biudžeto lėšas. 2024 m. tokių buvo 33, 2023 m. – 40, 2022 m. – 39, 2021 m. – 38. Bendra panaudotos specialiosios tikslinės dotacijos ir savivaldybių biudžeto lėšų suma pirminės teisinės pagalbos teikimo poreikiams 2025

m. sudarė 1 389 327,88 Eur (706 915,40 Eur STD ir 682 412,48 Eur SB).

3 paveiksle atvaizduota, kokią procentinę dalį sudarė specialiosios tikslinės dotacijos ir savivaldybių biudžeto lėšos.

Pirminės teisinės pagalbos teikimo funkcijai atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo Metodikos 3 punkte nurodoma, kad lėšos iš valstybės biudžeto pirminės teisinės pagalbos teikimo funkcijai atlikti gali būti naudojamos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, darbo patalpoms išlaikyti, ryšių, kanceliarinėms, gyventojų informavimo apie valstybės garantuojamą teisinę pagalbą ir kitoms

išlaidoms, susijusioms su pirminės teisinės pagalbos organizavimu ir teikimu, padengti. 2 lentelėje pateikiama, kaip savivaldybės 2025 m. paskirstė išlaidas. Daugiausia lėšų (93,00 proc.) savivaldybės skyrė darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, mažiausiai (0,33 proc.) materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti, įskaitant darbo vietos įrengimą.

2 lentelė. Specialiosios tikslinės dotacijos pirminei teisei pagalbai panaudojimas 2025 m.

Išlaidų rūšis	Specialiosios tikslinės dotacijos pirminei teisei pagalbai panaudojimas, Eur	Išlaidų dalis nuo bendros dotacijos sumos, proc.
Darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms	688 180,81	93,00
Kvalifikacijai kelti	8 627,07	1,17
Materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	2 473,00	0,33
Vietos gyventojams informuoti	3 713,45	0,50
Išlaidoms, susijusioms su pirminės teisinės pagalbos teikimu	3 921,07	0,53
Grąžinta į valstybės biudžetą	33 074,60	4,47

2025 m., kaip ir 2024 m., Tarnyba negavo iš savivaldybių prašymų organizuoti pirminės teisinės

pagalbos teikimą pagal Įstatymo 15 str. 8 d. (kai pareiškėjas pirminės teisinės pagalbos kreipiasi dėl

savivaldybės, kurios tarnautojas teikia pirminę teisinę pagalbą, įstaigos veiksmų ar neveikimo, šios savivaldybės tarnautojas informuoja pareiškėją apie galimą interesų konfliktą ir apie tai, kad pareiškėjas

1.6. Veiklos aspektai organizuojant ir teikiant pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą

Tarnyba, atlikusi savivaldybių administracijų veiklos, organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą 2025 m., analizę, nustatė:

1. Kai kuriose savivaldybėse (17) nėra galimybės gauti pirminės teisinės pagalbos paslaugų pasibaigus viešojo administravimo subjekto darbo dienos laikui, todėl nėra užtikrinamas pirminės teisinės pagalbos vienodas prieinamumas visiems Lietuvos Respublikos gyventojams (Akmenės r., Alytaus r., Biržų r., Kalvarijos r., Kazlų rūdos, Kretingos r., Lazdijų r., Palangos m., Radviliškio r., Raseinių r., Skuodo r., Šalčininkų r., Šilalės r., Širvintų r., Švenčionių r., Trakų r.). Pažymėtina, kad 43 savivaldybės yra nustačiusios ne mažiau kaip dvi papildomas prašymų ir skundų priėmimo valandas per savaitę pasibaigus viešojo administravimo subjekto darbo dienos laikui.

2. Vis dar gana maža dalis savivaldybių organizuoja susitikimus su gyventojais ir informuoja juos apie valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Susitikimus vykdė 11 savivaldybių (Birštono, Jurbarko r., Kaišiadorių r., Kretingos r., Kupiškio r., Lazdijų r., Plungės r., Radviliškio r., Šalčininkų r., Ukmergės r., Vilkaviškio r.). Pastebima, kad savivaldybės vis labiau stengiasi išnaudoti internetinės sklaidos galimybes, nes vis daugiau asmenų tai laiko patogesniu ir greitesniu būdu gauti informaciją. Pažymėtina, jog ne

dėl pirminės teisinės pagalbos suteikimo gali kreiptis į Tarnybą).

visos savivaldybės platina informacinius pranešimus vietinėje ir regioninėje žiniasklaidoje, televizijoje, radijuje ar internete (Alytaus m., Alytaus r., Kalvarijos sav., Mažeikių r. sav., Pakruojo r. sav., Panevėžio m. sav).

Nepaisant aukščiau paminėtų aspektų, pirminės teisinės pagalbos teikimas iš esmės vertintinas teigiamai dėl šių priežasčių:

1. Naudojimasis pirmine valstybės garantuojama teisine pagalba Lietuvos Respublikos gyventojų tarpe mažėja – 2025 m. tokių asmenų buvo 34 697, o prieš metus šis skaičius siekė 37 279. Šio rodiklio mažėjimą lemia tiesioginis elektroninių paslaugų prieinamumas patiems pareiškėjams.

2. Kaip ir prieš metus, pirminę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą daugumoje savivaldybių, išskyrus Vilniaus m. sav., kuri sudariusi sutartį su Vilniaus universiteto VŠĮ „Teisės klinika“, Kauno m. sav. bei Tauragės r. sav., teikė ne advokatai, bet savivaldybių darbuotojai. Pažymėtina, kad toks pirminės teisinės pagalbos teikimo būdas, kai pirminę teisinę pagalbą teikia ne advokatas, bet savivaldybės tarnautojas ar darbuotojas yra patogesnis gyventojams, nes jie gali greičiau gauti konsultaciją rūpimu teisiniu klausimu. Kreipiantis į advokatus ar į Vilniaus universiteto VŠĮ „Teisės klinika“, neretai reikia susitarti dėl priėmimo laiko.

II. ANTRINĖ VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA

Pagrindinis Tarnybos veiklos tikslas – užtikrinti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą asmenims visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Apibendrinant statistinius duomenis pažymėtina, kad asmenų, besikreipiančių dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo, skaičius 2025 m. lyginant su 2024 m. padidėjo.

2025 m. Tarnyba priėmė 11 992 sprendimus (2024 m. – 11 175 sprendimus) suteikti antrinę teisinę pagalbą.

2025 m. buvo 32 423 atvejai suteikti teisinę pagalbą (asmenys, kurie kreipėsi tiesiogiai į Tarnybą dėl paslaugų suteikimo, asmenys kuriems antrinė teisinė pagalba buvo paskirta baudžiamajame procese, kai gynėjo ar įgalioto atstovo dalyvavimas yra privalomas bei pagal institucijų prašymus dėl asmenų teisių užtikrinimo sprendžiant tam tikro pobūdžio klausimus). 2024 m. – 30 808 atvejai.

Antrine teisine pagalba 2025 m. pasinaudojo 1,12 proc. Lietuvos Respublikos gyventojų. 2024 m. pasinaudojo 1,07 proc. Lietuvos Respublikos gyventojų.

2025 m. buvo faktiškai panaudota 10 854 003,19 Eur Tarnybai skirtų asignavimų (visoms priemonėms). 2025-12-31 Tarnyba neturėjo kreditorinio įsiskolinimo.

Pagrindinės problemos teisinės pagalbos užtikrinimo srityje išliko iš esmės tos pačios, kaip ir ankstesniais metais:

1. Kai kuriose savivaldybėse nėra advokatų teikiančių antrinę teisinę pagalbą arba jų skaičius nėra pakankamas pagal esamą poreikį teikti paslaugas baudžiamosiose bylose. Dėl šios priežasties, teikti antrinę teisinę pagalbą atitinkamame rajone turi atvykti advokatas (advokato padėjėjas) iš kito tolimesnio rajono. Pvz., teikti teisinę pagalbą Elektrėnuose, Šilalėje, Skuode, Pagėgiuose, Kretingoje, Rietave, Joniškėje, Molėtuose, Visagine, Zarasuose vyksta advokatai dirbantys kituose miestuose, kadangi šiose savivaldybėse nėra advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą arba po vieną, o artimesnėse savivaldybėse taip pat nėra pakankamas advokatų skaičius. Dėl šių priežasčių, Tarnybos nuomone, turėtų būti paprastesnė procedūra įtraukti į teisinės pagalbos sistemą advokatų padėjėjus.

2. Teisinės pagalbos sistema nėra patraukli didžiajai daliai advokatų, kurie paslaugas teikia privačiai. Nors socialinių partnerių nuomone, pagrindinis aspektas yra atlygio dydis, tačiau, reikia pažymėti, kad advokatams nėra patrauklūs asmenys,

turintys teisę į teisinę pagalbą dėl įvaizdžio ir atlygio dydis nėra nulemiantis faktorius teikti pagalbą socialiai pažeidžiamiems asmenims.

3. Reikalingos veiksmingesnės priemonės, leidžiančios pagerinti teikiamos antrinės teisinės pagalbos paslaugų kokybę. Kokybės elementas jau yra seniai aptariamas ir ieškoma priemonių dėl paslaugų kokybės gerinimo priemonių. Nors tam tikros reguliavimo nuostatos yra, tačiau, praktikoje oficialiuose susitikimuose su suinteresuotomis grupėmis girdima, kad advokatų (nenurodant konkrečių advokatų), teikiančių antrinę teisinę pagalbą, paslaugos ne visais atvejais yra kokybiškos (formalus atstovavimas, kvalifikacijos stoka, amžius ir pan.). Nurodomas bendras požiūris į sistemos trūkumus, tačiau, įstaigos, susiduriančios su valstybės garantuojamos teisinės pagalbos konkrečių advokatų netinkamai teikiama teisine pagalba, nepateikia duomenų, suteikiančių pagrindą imtis atitinkamų priemonių konkrečių advokatų atžvilgiu. Susitikimų metu su suinteresuotomis grupėmis (teismų, ikiteisminio tyrimo institucijų, vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, nevyriausybinų organizacijų atstovais) ne kartą buvo skatinama pateikti konkrečius atvejus, susijusius su netinkamai teikiama teisine pagalba.

4. Paslaugų kokybės gerinimui yra ypač svarbi asmenų, pasinaudojusių teisine pagalba, nuomonė, tačiau apklausose asmenys dalyvauja vangiai ir nėra aktyvūs reiškiant nuomonę, todėl apklausos dėl mažo atsakiusių asmenų skaičiaus nėra reprezentatyvios. Nors kiekvienais metais stengiamasi asmenis įtraukti į nuomonės pareiškimą įvairiais, jiems patogiais būdais ir ieškoma įvairių įrankių vykdyti apklausas, tačiau asmenų dalyvavimas yra mažas. Be to, sudėtinga būtų apklausti asmenis, kuriems teikiama teisinė pagalba dėl neveiksnumo nustatymo, neveiksnumo peržiūrėjimo ar priverstinio gydymo. Taip pat, dėl duomenų apimčių gavimo, kai kreipiasi ikiteisminio tyrimo pareigūnai dėl gynėjo ar įgalioto atstovo paskyrimo, kadangi jokie kontaktiniai duomenys nėra teikiami.

2.1. Priimtų sprendimų ir parinkimų dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo pasiskirstymas

2025 m. antrinė teisinė pagalba buvo teikiama 32 423 atvejais (2024 m. antrinė teisinė pagalba buvo teikiama 30 808 atvejais). Palyginti su 2024 m., 2025 m. atvejų, kuriuose buvo teikiama antrinė teisinė pagalba, bendrai padidėjo 5,2 proc.

2025 m. gautų prašymų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičius, palyginti su ankstesniais

metais, padidėjo: iš viso buvo gauta 14 336 prašymai suteikti antrinę teisinę pagalbą ir tai yra 6,09 proc. daugiau nei 2024 m. (13 513 prašymų).

2025 m. buvo prašoma 20 431 atveju parinkti gynėją ar įgaliotą atstovą ir visais šiais atvejais buvo parinktas ar įgaliotas atstovas baudžiamosiose bylose, kai advokato ar įgalioto

atstovo dalyvavimas buvo būtinas (2024 m. – 19 633 parinkimai). Lyginant su 2024 m. tokių atvejų padidėjo 4,07 proc. 3 lentelėje pateikiama informacija apie pokyčius 5 metų laikotarpiu.

3 lentelė. 2021 – 2025 m. gauti prašymai suteikti antrinę teisinę pagalbą ir priimti sprendimai

Santrumpų paaiškinimai:

ATP – antrinė teisinė pagalba

BPK – Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas (toliau tekste – BPK)

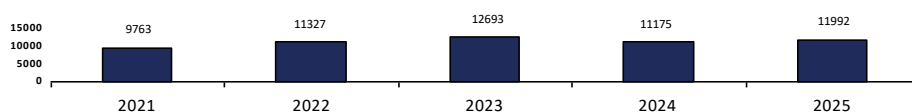
VTAT – Lietuvos vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba

	2021	2022	2023	2024	2025
Gauti prašymai suteikti ATP	11 744	12 992	14 850	13 513	14 336
Tarnybos priimti sprendimai suteikti ATP:	9 763	11 327	12 693	11 175	11 992
1.1. administracinėse bylose	372	306	339	343	397
1.2. civilinėse bylose	7 970	9 496	10 394	9 027	9 561
1.3. baudžiamosiose bylose (kai nėra būtinas gynėjo dalyvavimas)	1 195	1 342	1 626	1 520	1 753
1.4. Tarptautinėse bylose	67	43	52	30	16
1.5. Vykdomo procese	159	138	280	253	265
1.6. Konstitucinės justicijos	-	2	2	2	-
Atvejai, kai gynėjo dalyvavimas būtinas pagal BPK 51 straipsnį ir kitais įstatymų numatytais atvejais	16 931	17 454	16 931	17 159	17 461
Atvejai, kai įgaliotojo atstovo dalyvavimas yra būtinas pagal BPK 55 straipsnio 4 dalį	1 441	1 486	1 948	2 051	2 317
Atvejai, kai įgaliotojo atstovo dalyvavimas yra būtinas pagal BPK 388 straipsnio 3 dalį	49	32	28	32	34
Atvejai, kai dėl nepilnamečių nukentėjusiųjų atstovavimo kreipėsi VTAT	-	-	-	391	619

Iš 2025 m. gautų prašymų, 83,65 proc. atvejų buvo priimti sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą. Iš 2024 m. gautų prašymų, 82,69 proc. atvejų buvo priimti sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą. 2025 m. 12,97 proc. atvejų iš gautų prašymų buvo priimti sprendimai atsisakyti teikti antrinę

teisinę pagalbą (2024 m. – 14,49 proc.). 3,4 proc. atvejų 2025 m. sprendimas nebuvo priimtas (laukiant papildomų dokumentų arba asmenims pateikusiems prašymus nenagrinėti prašymų dėl paslaugos suteikimo ir kt.). 4 paveiksle pateikiama 5 metų dinamika.

4 paveikslas. Sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičiaus palyginimas 2021 – 2025 m.

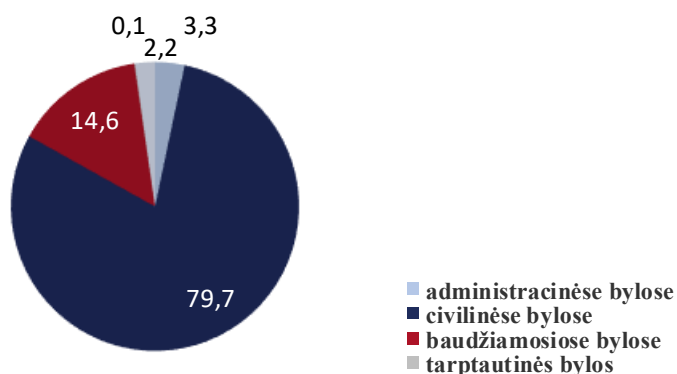

2025 m. iš 11 992 sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą 3,3 proc. sprendimų buvo priimta

suteikti antrinę teisinę pagalbą administracinėse ir administracinio nusižengimo bylose (397 sprendimai),

79,7 proc. sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą civilinėse bylose (9 561 sprendimas), 14,6 proc. sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose (1 753 sprendimai), 0,1 proc. sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą tarptautinėse bylose (16 sprendimų), 2,2 proc. vykdymo procese (265 sprendimai). Konstitucinės justicijos bylose nebuvo atvejų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo.

5 paveikslas. Sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą pasiskirstymas pagal bylų rūšis, proc. nuo bendro sprendimų skaičiaus

Detalesni duomenys apie gautus prašymus suteikti antrinę teisinę pagalbą ir priimtus sprendimus yra nurodyti 6 – 7 priedų lentelėse.

Pažymėtina, kad taip pat buvo priimami sprendimai dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo vertinant asmenų individualias situacijas ir taikant išimtis, nepaisant Įstatyme nustatytų neteikimo pagrindų. Tokių sprendimų 2025 m. suteikti asmenims teisinę pagalbą buvo priimta 66. 2024 m. suteikti asmenims teisinę pagalbą buvo priimta – 45.

2025 m. buvo priimti 1 860 sprendimai atsisakyti teikti antrinę teisinę pagalbą (2024 m. buvo priimta 1 959 sprendimai). Daugiausia sprendimų

(678) priimta kai pareiškėjų pajamos ir/ar turtas viršijo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus turto ir/ar pajamų lygius teisinei pagalbai gauti ir vadovaujantis Įstatymo 11 str. 7 d. 14 p. (pareiškėjas per Tarnybos nustatytą terminą nepateikė visų reikalingų duomenų) – 661 sprendimas.

2025 m. buvo 484 prašymai dėl kurių nebuvo priimtas sprendimas. Iš jų 336 prašymai buvo palikti nenagrinėtais (patiems asmenims prašant ir kitais pagrindais), o 148 atvejais sprendimai nepriimti, nes buvo laukiama papildomų duomenų ar dokumentų (duomenys pateikiami 4 lentelėje).

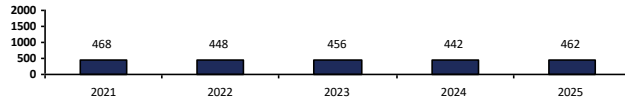
4 lentelė. Priimtų sprendimų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo pasiskirstymas pagal gautus prašymus

	2021	2022	2023	2024	2025	1 mėn. vid. 2025
Gautų prašymų suteikti ATP skaičius	11 744	12 992	14 850	13 513	14 336	1 194,7
Iš jų: sprendimų suteikti ATP skaičius	9 763	11 327	12 693	11 175	11 992	999,3
Iš jų: sprendimų atsisakyti suteikti ATP skaičius	1 218	1 250	1 592	1 959	1 860	155
Iš jų: prašymų, dėl kurių sprendimas nepriimtas, skaičius	763	415	565	379	484	40,3

2025 m. buvo priimti 462 sprendimai nutraukti antrinės teisinės pagalbos teikimą (2024 m. – 442). Daugiausia sprendimų nutraukti asmenims antrinės teisinės pagalbos teikimą 2025 m. buvo

priimta atsižvelgiant į jų prašymus – 361 sprendimas. 6 paveiksle pateikiamas 2021 – 2025 m. sprendimų nutraukti antrinės teisinės pagalbos teikimą skaičiaus palyginimas.

6 paveikslas. Sprendimų nutraukti antrinę teisinę pagalbą pasiskirstymas 2021 – 2025 m.

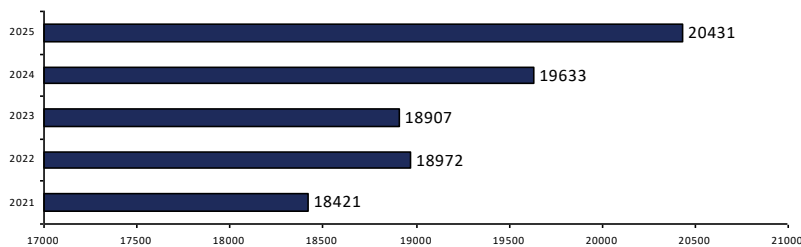
Pažymėtina, kad didžiąją dalį teikiamos antrinės teisinės pagalbos sudaro baudžiamosios bylos, kai pagal ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimą ar teismo nutartį yra skiriamas būtinas gynėjas, vadovaujantis BPK 51 str. ir kitais įstatymų nustatytais atvejais, kai gynėjo dalyvavimas yra būtinas.

Informacija apie antrinės teisinės pagalbos teikimą, kai gynėjo ar įgaliotojo atstovo dalyvavimas

baudžiamojoje byloje yra būtinas, pateikiama 8 priedo lentelėje.

Šiuo pagrindu antrinė teisinė pagalba 2025 m. buvo teikta 20 431 atveju. Tai sudaro nuo bendrai suteiktos antrinės teisinės pagalbos 63,01 proc. 2024 m. buvo teikta 19 633 bylose – 63,73 proc. nuo bendrai suteiktos antrinės teisinės pagalbos. 7 paveiksle pateikiamas baudžiamųjų bylų, kuriose antrinė teisinė pagalba suteikta, kai gynėjo dalyvavimas buvo būtinas, skaičius 2021 – 2025 m.

7 paveikslas. Baudžiamųjų bylų, kuriose antrinė teisinė pagalba suteikta, kai gynėjo ar atstovo dalyvavimas buvo būtinas, skaičius 2021 – 2025 m.

Pažymėtina, kad 2025 m. gynėjų parinkimų, lyginant su 2024 m. skaičius padidėjo, tačiau tai nėra ženklus didėjimas ir galima teigti, kad pastarųjų trejų metų tendencijos yra panašios. Dėl įstatymo pakeitimų, susijusių su nepilnamečių vaikų, nukentėjusių nuo tam tikrų nusikalstamų veikų, interesų gynimu, nuo 2024-01-01 turi teisę inicijuoti advokato parinkimą/paskyrimą ir VTAT. Tokių atvejų, 2024 m. kai buvo paskirtas advokatas pagal VTAT kreipimąsi buvo 391, o 2025 – 619. 2025 m. didesnę dalį sudaro bylos, kuriose buvo prašoma parinkti gynėją vadovaujantis BPK 51 str. 1 d. 2 p. – 3 321 atvejais (2024 m. – 3 387 atvejais), 51 str. 2 d. (3 347 atvejais), BPK 322 str. 1 d. (1 466 atvejais), 51 str. 1 d. 7 p. (2 412 atvejų) ir 51 str. 1 d. 10 p. (622 atvejais). Vadovaujantis BPK 55 str. 4 d. buvo parinkta įgaliotų atstovų – 2317 atvejų.

Pažymėtina, jog 2025 m. 34 bylose įgaliotasis atstovas buvo parinktas pagal BPK 388 str. 3 d., kai

ikiteisminio tyrimo pareigūnas nutarimu paskiria juridinio asmens atstovą, jei juridinis asmuo paskiria atstovu netinkamą asmenį arba jo visai nepaskiria (2024 m. – 32).

Analizuojant 2025 m. duomenis apie advokatų pakeitimą, iš 11 992 antrinės teisinės pagalbos teikimo atvejų, 406 atvejais buvo pakeistas advokatas, teikiantis teisinę pagalbą, kas sudarė 3,39 proc. nuo sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičiaus. Pažymėtina, kad didžioji advokatų pakeitimų dalis yra sąlygota tokių aplinkybių, kurių nėra galimybės numatyti, kontroliuoti ir pan. Pvz., interesų konfliktas (paaiškėja gavus advokatų ar asmenų pranešimus ir priimant sprendimus nėra galimybės identifikuoti galimą interesų konfliktą), advokato mirtis, liga, nėštumo, gimdymo atostogos, sutarčių nutraukimas (ypač tais atvejais, kai advokatas jau yra išbraukiamas iš praktikuojančių advokatų sąrašo arba

nusprendžia nutraukti sutartį), advokato atostogos, asmenys proceso eigoje patys pasirenka advokatą.

Advokatų pakeitimo 2025 m. priežastys: liga (18 sprendimų); interesų konfliktas (86 sprendimai); nutraukta sutartis su Tarnyba (51 sprendimas); advokato atostogos (17 sprendimų); advokato mirtis (13 sprendimų); advokato ir kliento pozicijų nesuderinamumas (52 sprendimai) ir kita (pvz.: teisinės pagalbos teikimo eigoje pareiškėjas susitaria su privačiu advokatu, kuris pasirašo sutartį teikti antrinę teisinę pagalbą konkrečioje byloje; pareiškėjai pamiřta prařymuose nurodyti kokio advokato pageidauja, nors prieš kreipiantis jau būna su juo pasikonsultavę; advokatas išsiaiřkina, kad byla kitame mieste, ir jis atsisako vyksti; atokesniuose regionuose trūkstant advokatų, pareiškėjai dėl sveikatos būklės negali nuvykti pas advokatą ir kt.). Detalesnė informacija 7 priede.

2025 m. buvo gauti 191 įvairaus pobūdžio skundas (2024 m. buvo gauti 193 skundai; 2023 m. gauta 192 skundai; 2022 m. gauta 180 skundų; 2021 m. gauti 186 skundai) dėl advokatų suteiktos (teikiamos) antrinės teisinės pagalbos. Ne visais atvejais asmenų skundai buvo pagrįsti, jog būtų pagrindas spręsti advokato pakeitimo klausimą ir susiję su advokatų veiklos kokybės vertinimu Lietuvos advokatūroje. Dažniausiai asmenų skundai yra susiję su pačių asmenų pageidavimais, kurie teisiniu aspektu neturi pagrindo (pavyzdžiui, reikalavimai nušalinti teisimą, įtraukti į procesą subjektus, kurie neturi

2.2. Asmenų, kuriems buvo suteikta antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba, pasiskirstymas

Nuo 2024-01-01 įsigaliojus Įstatymo pakeitimams, susijusiems su turto ir pajamų lygių nustatymu siekiant gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, buvo atsisakyta antrojo pajamų ir turto lygio (apmokama valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų liko tais atvejais, kai prařoma suteikti teisinę pagalbą kitose bylose galiojant teisinės pagalbos teikimui kitose bylose). 2025 m. buvo priimti 6 635 sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą atsižvelgiant į asmens turtinę padėtį pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus turto ir pajamų lygius antrinei teisinei pagalbai gauti (įtraukiant ir tuos atvejus, kai antrinė teisinė pagalba buvo teikiama apmokant tam tikrą išlaidų dalį dėl paslaugų teikimo keliose bylose) ir 5 357 sprendimai – neatsižvelgiant į asmens turimą turtą ir pajamas, vadovaujantis Įstatymo 12 str. nurodytais pagrindais (įtraukiant ir tuos atvejus, kai antrinė teisinė pagalba buvo teikiama apmokant tam tikrą išlaidų dalį dėl paslaugų teikimo

tiesioginių sąsajų su bylos ginčo pagrindu ir dalyku, reikalavimais atlikti veiksmus, kurie neįeina į pavedimo apimtį, kaltinimai neřaliřkumu, suinteresuotumu ir kitokio pobūdžio subjektyvūs skundai). 2025 m. iš visų gautų skundų buvo gauti 2 skundai (2024 m. – 4 skundai, 2023 m. – 4 skundai; 2022 m. – 10 skundų, 2021 m. – 12 skundų), susiję su veiklos kokybe, suteikiantys pagrindą perduoti nagrinėjimui Lietuvos advokatūrai. Tai sudaro 0,02 proc. nuo sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičiaus. Iš šios informacijos pastebima pagrįstų skundų dėl advokatų veiklos kokybės mažėjimo tendencija.

2025 m. buvo apskųsti 54 Tarnybos priimti sprendimai (2024 m. – 61; 2023 m. – 45; 2022 m. – 42, 2021 m. – 54) ir 2 atvejais Tarnybos sprendimai panaikinti, nustačius kad VGTPĮ atsisakymo pagrindas, kuris netaikomas išimtiniais atvejais, prieřtarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

2025 m. buvo 1 atvejis, kuomet buvo nuspręsta išieřkoti antrinės teisinės pagalbos išlaidas iš asmenų, nepagrįstai antrinę teisinę pagalbą gavusių asmenų. 2024 m. buvo 2 atvejai.

2025 m. pagal individualios situacijos kriterijus buvo suteikta valstybės garantuojama teisinė pagalba 66 bylose. 2024 m. – 45, 2023 m. – 2 bylose.

Tarnybai 2025 m. nereikėjo organizuoti pirminės teisinės pagalbos teikimo, iškilus interesų konfliktui.

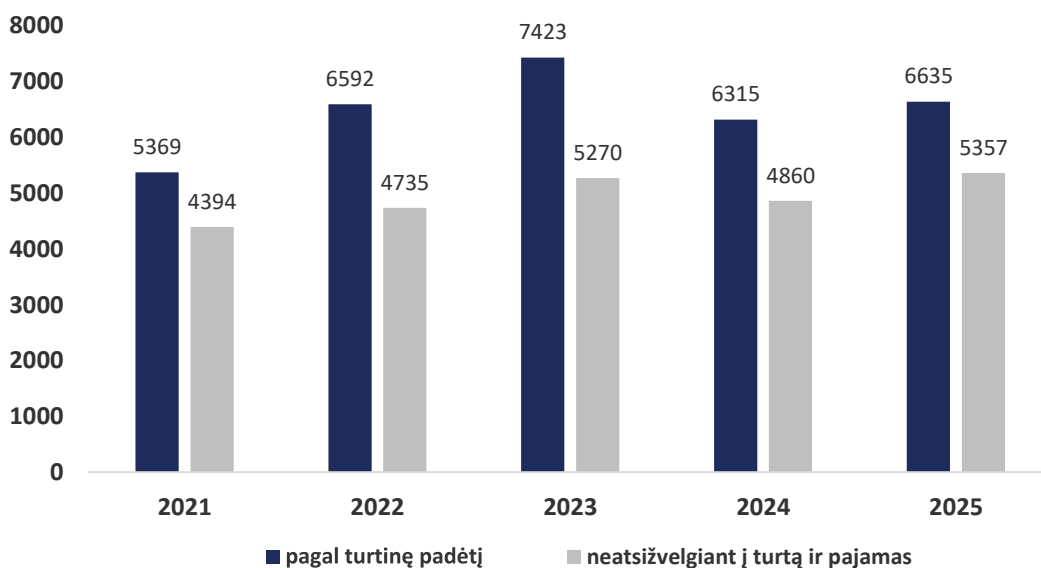
keliose bylose). 2025 m. priimti Tarnybos sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą pasiskirstė taip:

- 6 635 sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą, kai nustatytas pirmasis asmens turto ir pajamų lygis (tai sudaro 55,33 proc. nuo visų sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą). Iš visų šių sprendimų 117 atvejų asmens turtas ir pajamos nevirřijo nustatyto asmens turto ir pajamų lygio, tačiau antrinė teisinė pagalba suteikta valstybei apmokant 30 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų, nes teisinė pagalba asmeniui jau buvo teikiama vienoje byloje.

- 5 357 sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą, kai nustatyti antrinės teisinės pagalbos teikimo neatsižvelgiant į asmens turtinę padėtį pagrindai (tai sudaro 44,67 proc. visų sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą). 18 atvejų buvo suteikta antrinė teisinė pagalba valstybei apmokant 30 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų, nes teisinė pagalba asmeniui jau buvo teikiama vienoje byloje.

Kaip matyti iš duomenų, lyginant su 2024 m., teisinės pagalbos apimtys padidėjo. 8 paveiksle pateikiama informacija apie 5 metų laikotarpį priimtus sprendimus.

8 paveikslas. Priimtų sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą pasiskirstymo 2021 – 2025 m. duomenys

2.3. Advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, skaičius, darbo krūvis, apmokėjimas

2.3.1. Advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, skaičius

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020-06-17 m. įsakymu Nr. IR-169 (2022-03-28 įsakymo Nr. 1R-97 redakcija) Dėl advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, skaičiaus nustatymo, advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, konkurso nuostatų, sutarčių su advokatais, teikiančiais antrinę teisinę pagalbą, sudarymo tvarkos aprašų, antrinės teisinės pagalbos teikimo pavyzdinių sutarčių ir advokatų profesinės veiklos pavyzdinių reikalavimų aprašų patvirtinimo buvo nustatytas advokatų teikiančių antrinę teisinę pagalbą nuolat skaičius – 42.

Pagal su Tarnyba sudarytas sutartis 2025 m. dirbo 35 advokatai, nuolat teikiantys antrinę teisinę pagalbą (2024 m. – 35; 2023 m. – 36; 2022 m. – 52). Iš jų 13 advokatų nuolat teikė antrinę teisinę pagalbą civilinėse/administracinėse bylose ir 22 baudžiamosiose/administracinių nusižengimų bylose. 2025 m. eigoje 4 nuolatinių advokatų sutartys baigė galioti iki rugsėjo mėn. pabaigos ir viena sutartis buvo nutraukta šalių susitarimu nuo spalio 1 d.

2025 m. pagal su Tarnyba sudarytas sutartis dirbo 478 advokatai, prirėikus teikiantys antrinę teisinę pagalbą. 2024 m. pagal su Tarnyba sudarytas

sutartis dirbo 496 advokatai, prirėikus teikiantys antrinę teisinę pagalbą.

Pažymėtina, kad didžioji dalis advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą prirėikus, teikia antrinę teisinę pagalbą visose ar keliose teisės srityse bei keliose teritorijose.

Pagal teisės sritis, teikti antrinę teisinę pagalbą civilinėse bylose sutartis buvo pasirašę 262 advokatai, administracinėse ir administracinio nusižengimo bylose – 209 advokatai, baudžiamosiose bylose – 388 advokatai, konstitucinės justicijos bylose – 14 advokatų.

2025 m. advokatų, prirėikus teikiančių antrinę teisinę pagalbą, pavedimu, sutikus antrinę teisinę pagalbą gaunančiam asmeniui, antrinę teisinę pagalbą teikė 31 advokato padėjėjas.

2025 m. buvo sudarytos 72 sutartys su 39 advokatais dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo konkrečioje byloje (2024 m. buvo sudarytos 66 sutartys su 41 advokatu). Pagal sutartis konkrečioje byloje teisinę pagalbą advokatai teikė: 41 civilinėje byloje, 8 administracinėse ir administracinio nusižengimo bylose, 23 baudžiamosiose bylose.

2.3.2. Advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, darbo krūvis

Advokato, prirėikus teikiančio antrinę teisinę pagalbą, 2025 m. darbo krūvis vidutiniškai per mėnesį buvo 4,5 bylos (2024 m. – 4,1 bylos). 5 lentelėje pateikiamas vidutiniškai vienam advokatui

5 lentelė. Advokatų, prireikus teikiančių ATP, darbo krūvis 2021 – 2025 m.

	2021	2022	2023	2024	2025
Advokatų, prireikus teikiančių ATP, skaičius	473	460	489	496	478
Paskirtų bylų, kuriose teikta ATP, skaičius	18 819*	22 096*	24 537*	24 247*	25 777*
Advokatų vidutinis darbo krūvis (bylų skaičius) per mėn.	3,32	4	4,18	4,1	4,5

*Pastaba. Į priskirtų bylų skaičių įeina ir advokatų padėjėjams pavestos bylos.

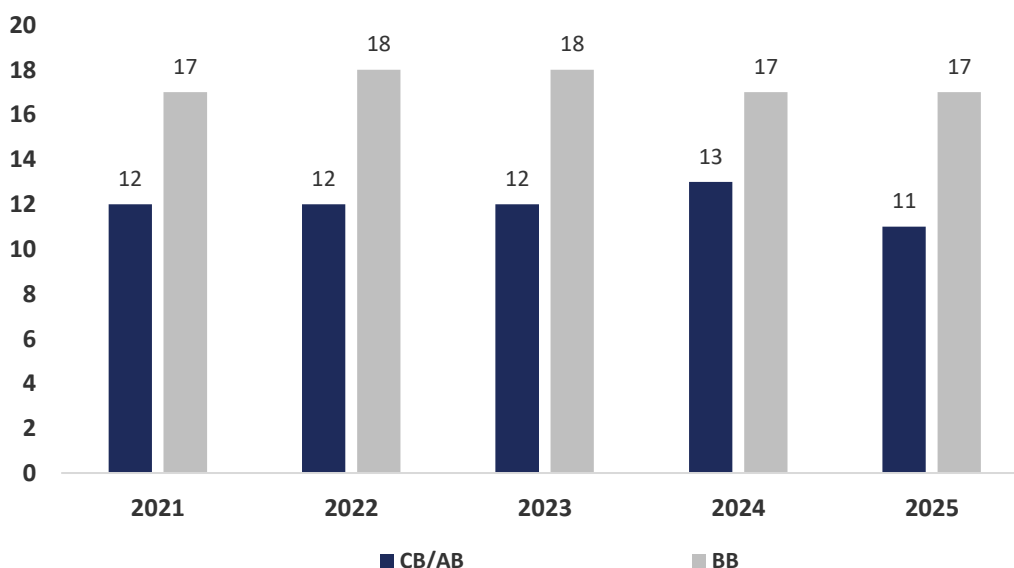
2.3.3. Advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, nuolat darbo krūvis

2025 m. vidutinis nuolat antrinę teisinę pagalbą civilinėse ir administracinėse bylose teikusių advokatų darbo krūvis (naujų skiriamų bylų) buvo 11 bylų per mėnesį. Viso per 2025 m. nuolatiniams advokatams buvo paskirtos 1 765 civilinės ir administracinės bylos. 2024 m. vidutinis nuolat antrinę teisinę pagalbą civilinėse ir administracinėse bylose teikusių advokatų darbo krūvis buvo 13 bylų per mėnesį.

2025 m. advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose, vidutinis darbo krūvis buvo 17 bylų per mėnesį (2024 m. – 17). Viso per 2025 m. advokatams, teikiantiems antrinę teisinę pagalbą nuolat, buvo paskirta 4 544 bylos.

9 paveiksle pateikiamas 5 metų laikotarpio naujai skiriamų bylų darbo krūvis, kuris nėra žymiai kintantis.

9 paveikslas. Priimtų sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą pasiskirstymo 2021 – 2025 m. duomenys

2025 m. 31 advokatų padėjėjui buvo pavesta teikti antrinę teisinę pagalbą 402 bylose: 323 civilinėse bylose, 55 baudžiamosiose bylose, 24 administracinėse bylose.

2024 m. 25 advokatų padėjėjams buvo pavesta teikti antrinę teisinę pagalbą 207 bylose.

2025 m. buvo sudarytos 72 sutartys su 39 advokatais dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo konkrečioje byloje (2024 m. buvo sudarytos 66 sutartys su 41 advokatu).

Apibendrinant, 2025 m. daugiausia visų kategorijų bylose antrinę teisinę pagalbą teikė advokatai, prireikus teikiantys antrinę teisinę pagalbą

– 80,2 proc. (iš jų advokatų padėjėjai – 1,56 proc.), advokatai, nuolat teikiantys antrinę teisinę pagalbą – 19,6 proc. ir advokatai, kurie antrinę teisinę pagalbą teikė pagal sutartį konkrečioje byloje – 0,2 proc. bylų.

Taip pat, pažymėtina, kad 2024 m. buvo pradėtas ir 2025 m. buvo tęsiamas specializuotų advokatų parengimas ne tik 2024 m. nustatytose programose, bet 2025 m. naujose mokymų programose. ir konkrečių bylų, kurios priskirtos specializuotoms byloms, paskyrimas mokymus baigusiems advokatams. Laikotarpiu nuo 2025-01-01 iki 2025-12-31 238 advokatams, baigusiems specializuotus mokymus, buvo paskirta 6 041 įvairių

2.4. Apmokėjimas advokatams už suteiktą antrinę teisinę pagalbą

Advokatams, nuolat teikiantiems antrinę teisinę pagalbą, už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2025 m. apskaičiuota suma – 1 521 722,58 Eur (iš jų 571 870,89 Eur už suteiktą antrinę teisinę pagalbą civilinėse ir administracinėse bei administracinių

bylų. Iš šių bylų 75 advokatams buvo paskirtos 2625 bylos dėl nukentėjusių nepilnamečių vaikų atstovavimo, 46 advokatams – 746 bylos dėl įtariamųjų nepilnamečių vaikų gynybos, 57 advokatams – 104 bylos atstovaujant suaugusių nukentėjusių interesus nuo tam tikrų nusikalstamų veikų, 54 advokatams – 2554 bylos atstovaujant asmenis sprendžiant neveiksnumo ir priverstinio gydymo klausimus, 3 advokatams – 5 bylos, susijusios su pranešėjo apsauga, 3 advokatams – 7 bylos dėl neteisėtai išvežto ar laikomo vaiko grąžinimo.

nusižengimų bylose ir 949 851,69 Eur už suteiktą antrinę teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose). Pažymėtina, kad keitėsi advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, skaičius. Pagal su Tarnyba sudarytas sutartis iki 2022-06-30 faktiškai dirbo 52 advokatai, nuolat teikiantys antrinę teisinę pagalbą, o nuo 2022-07-01, po vykdyto konkurso, toliau antrinę teisinę pagalbą teikė 36 advokatai, 2024 m. ir 2025 m. iki 2025-09-30 – 35 advokatai. Nuo 2025-10-01 – 30 advokatų. Priskaičiuotos sumos 2021 – 2025 metų laikotarpiu pateikiamos 6 lentelėje.

6 lentelė. Advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, apmokėjimas (apskaičiuotas užmokestis už atitinkamus metus, Eur)

Metai	Civilinės ir administracinės bylos	Baudžiamosios bylos	Iš viso
2025	571 870,89	949 851,69	1 521 722,58
2024	581 901,76	971 474,06	1 553 375,82
2023	492 765,17	866 303,09	1 359 068,26
2022	727 132,34	924 216,58	1 651 348,92
2021	872 857,98	951 617,55	1 824 475,53

Advokatams, prireikus ir konkrečioje byloje teikusiems antrinę teisinę pagalbą už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2025 m. mokėtinas užmokesčio dydis – 6 447 482,84 Eur (iš jų 1 933 965,36 Eur už suteiktą antrinę teisinę pagalbą civilinėse ir administracinėse bylose, 4 513 517,48 Eur už suteiktą antrinę teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose). Detalesnė informacija apie advokatams prireikus ir konkrečioje byloje teikusiems antrinę teisinę pagalbą, mokėtiną užmokestį pateikiama 9 priede.

Pažymėtina, kad 2025 m. priskaičiuotas užmokestis advokatams, teikiantiems antrinę teisinę pagalbą civilinėse, administracinėse ir baudžiamosiose

bylose prireikus, lyginant su 2024 m., padidėjo 8 procentais, o lyginant su 2023 m. – 66 procentais. Tokį didėjimą sąlygojo paprastesnis ir greitesnis prašymų išmokėti užmokestį per sistemą TEISIS pateikimas bei jų administravimas, taip pat sudėtingesnių, didesnės apimties bylų nagrinėjimas, užmokesčio bazinio dydžio didėjimas (nuo 2024-01-01 – 25 Eur už 1 advokato profesinio darbo valandą) bei dvigubas užmokestis mokamas advokatams tam tikros specializacijos bylose.

Advokatams, prireikus teikusiems antrinę teisinę pagalbą, išmokėtos sumos laikotarpiu 2021 – 2025 m. pateikiamos 7 lentelėje.

7 lentelė. Advokatų, prireikus teikiančių antrinę teisinę pagalbą, apmokėjimas (priskaičiuotas užmokestis už atitinkamus metus, Eur)

Metai	Civilinės ir administracinės bylos	Baudžiamosios bylos	Iš viso
2025	1 933 965,36	4 513 517,48	6 447 482,84
2024	1 661 519,69	4 332 666,00	5 994 185,69
2023	1 248 069,01	2 625 053,56	3 873 122,59
2022	918 495,83	2 054 404,11	2 972 899,94
2021	699 444,15	1 879 439,75	2 578 883,90

Advokatų padėjėjams už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2025 m. mokėtinas užmokesčio dydis buvo 133 604,03 Eur (2024 m. – 153 985,55 Eur) už antrinės teisinės pagalbos teikimą administracinėse ir administracinio nusižengimo bylose – 5 303,66 Eur, civilinėse bylose – 88 392,5 Eur ir baudžiamosiose bylose – 39 907,87 Eur.

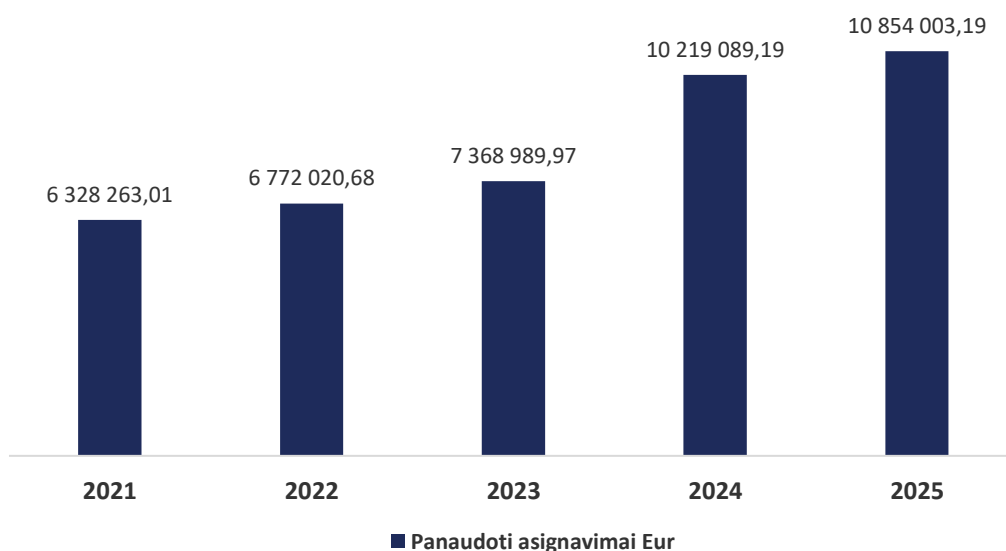
Advokatams, nuolat teikiantiems antrinę teisinę pagalbą, už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2025 m. apskaičiuota suma – 1 521 722,58 Eur (iš jų 571 870,89 Eur už suteiktą antrinę teisinę pagalbą civilinėse ir administracinėse bei administracinių nusižengimų bylose ir 949 851,69 Eur už suteiktą antrinę teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose).

Nuolat antrinę teisinę pagalbą teikiantiems advokatams 2025 m. už antrinės teisinės pagalbos teikimą mokėtina suma buvo 1 521 722,58 Eur, 2024 m. už antrinės teisinės pagalbos teikimą mokėtina suma buvo 1 553 375,82 Eur.

Advokatams, prireikus ir konkrečioje byloje teikiantiems antrinę teisinę pagalbą, už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2025 m. sudarė 6 447 482,84 Eur, 2024 m. mokėtina suma sudarė 5 994 185,69 Eur, 2023 m. mokėtina suma sudarė 3 873 122,59 Eur.

2025 m. Tarnyba panaudojo 10 854 003,19 Eur Tarnybai skirtų asignavimų. Per 5 metus Tarnyba įsiskolinimų neturėjo ir finansavimo pokyčiai matomi 10 paveiksle.

10 paveikslas. Panaudotų asignavimų sumos laikotarpiu 2021 – 2025 m.

Informacija apie gauto finansavimo panaudojimą antrinės teisinės pagalbos teikimo ir mediacijos paslaugų administravimui, užmokesčio mokėjimui ir kitų išlaidų atlyginimui užtikrinti pateikiama 10 priede.

2.4.1. Finansavimo pasiskirstymas advokatams, teikiantiems antrinę teisinę pagalbą

2025 m. antrinę teisinę pagalbą teikiančio advokato vidutinė vienos civilinės ar administracinės

bylos kaina buvo 310,84 Eur (2024 m. – 263,30 Eur, 2023 m. – 221,26 Eur, 2022 m. – 203,16 Eur, 2021 m. – 206,51 Eur), vienos baudžiamosios bylos kaina – 244,85 Eur (2024 m. – 249,31 Eur, 2023 m. – 181,30 Eur, 2022 m. – 169,40 Eur, 2021 m. – 158,46 Eur).

Informacija apie advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą ir dalyvaujančių antrinės teisinės pagalbos teikimo sistemoje, vidutinė 1 baudžiamosios ir civilinės ar administracinės bylos kaina pateikiama 8 ir 9 lentelėse. Tačiau, pažymėtina, kad bylos kaina yra paskaičiuota vadovaujantis bendrais duomenimis,

neatsižvelgiant į bylų pobūdį, trukmę ir kitas aplinkybes, kurios turi įtakos objektyviai bylos kainai.

Specializuotos bylos advokatams, baigusiems specializuotus mokymus, buvo skiriamos palaipsniui, atsižvelgiant į advokatų specializuotų mokymų organizavimą ir faktinį mokymų baigimą. Iš 6041 paskirtos bylos 2025 m. buvo baigtos 3187 bylos ir išmokėtas užmokestis sudarė 1 145 480,82 Eur. Vidutinė specializuotos bylos, neskirstant į bylų rūšis, sudarė 451,22 Eur.

8 lentelė. Civilinėse, administracinėse, administracinių nusižengimų, baudžiamosiose bylose išmokėtų sumų pasiskirstymas

Advokatų prirėkus teikiančių antrinę teisinę pagalbą:	Civilinėse, administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose	Baudžiamosiose bylose	Iš viso
Prašymų išmokėti užmokestį už suteiktą ATP skaičius	6497	16 081	22 578
Priskaičiuotas užmokestis už ATP teikimą	1 933 965,36	4 513 517,48	6 447 482,84
Advokatų nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą:	Civilinėse, administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose	Baudžiamosiose bylose	Iš viso
Bylų skaičius	1 765	4 544	6 309
Priskaičiuotas užmokestis už ATP teikimą	571 870,89	949 851,69	1 521 722,58

9 lentelė. Vidutinė advokato, teikiančio antrinę teisinę pagalbą, vienos bylos kaina 2021 – 2025 m.

Metai	Vidutinė civilinės ir administracinės bylos kaina (Eur)	Vidutinė baudžiamosios bylos kaina (Eur)	Vidutinė specializuotos bylos kaina (Eur)
2025	310,84	244,85	451,22*
2024	263,30	249,31	-
2023	221,26	181,30	-
2022	203,16	169,40	-
2021	206,51	158,46	-

*Pastaba. Bylos kaina paskaičiuota iš išvestų vidurkių pagal specializuotų programų temas.

Advokato padėjėjo, teikiančio antrinę teisinę pagalbą, vidutinė vienos civilinės, administracinės bylos ir administracinių nusižengimų bylos kaina buvo

270,02 Eur, vienos baudžiamosios bylos vidutinė kaina – 725,60 Eur. (bylos kainą didina didelės apimties bylos).

KITŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

3.1. Nukentėjusių nuo nusikaltimų dėl žalos atlyginimo

Tarnyba, dalyvaudama įgyvendinant valstybės politiką smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo srityje, t. y. priima asmenų prašymus dėl nusikaltimu padarytos žalos atlyginimo ir surinkus visą reikiamą informaciją perduoda Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

2025 m. buvo gauti 10 prašymų atlyginti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą (2024 m. buvo gauti 7 prašymai). Visais atvejais buvo surinkta reikalinga informacija ir persiųsta Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

3.2. Centrinės institucijos funkcijos pagal tarybos reglamentą (EB) 4/2009 ir 2007 m. lapkričio 23 d. Hagos konvenciją dėl išlaikymo išieškojimo

Siekiant palengvinti išieškojimą iš asmenų, esančių valstybėje, kitoje nei prašantis išlaikymo asmuo, yra priimti valstybes įpareigojantys dokumentai: 2007-11-23 Hagos konvencija dėl tarptautinio vaikų ir kitokių šeimos išlaikymo išmokų išieškojimo (toliau – Hagos konvencija) ir 2008-12-18 Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje (toliau – Reglamentas Nr. 4/2009).

2011-06-18 Lietuvos Respublikoje įsigaliojęs Reglamentas Nr. 4/2009 yra taikomas visose Europos Sąjungos valstybėse narėse po jo įsigaliojimo datos priimtiems sprendimams dėl išlaikymo prievolių, atsirandančių iš šeimos santykių, tėvystės ar motinystės, santuokos ar giminystės. Reglamentas Nr. 4/2009 nustato išlaikymo prievolėms bei teismų sprendimams dėl išlaikymo pareigų taikytinos teisės, tarptautinio teisingumo, kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse priimtų sprendimų vykdymo taisykles, taip pat kompetentingų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų bendradarbiavimo su išlaikymo prievolėmis susijusiuose santykiuose tvarką bei numato aktyvų centrinių institucijų bei kompetentingų įstaigų bendradarbiavimą. Visos Europos Sąjungos valstybės narės, išskyrus Danijos Karalystę, yra įsteigusios savo centrinės institucijas.

2012-06-30 įsigaliojus Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo papildymo devintuoju skirsniu ir įstatymo priedo papildymo įstatymui, kuris numato Reglamento Nr.

4/2009 ir Hagos konvencijos įgyvendinimo tvarką Lietuvoje, Tarnyba veikia kaip centrinė institucija, atliekanti Reglamente Nr. 4/2009 ir Hagos konvencijoje nustatytas funkcijas, kai pareiškėjų prašymai yra susiję su 21 metų ir vyresnių asmenų išlaikymo prievolėmis, atsirandančiomis dėl šeimos, santuokos, giminystės, tėvystės ar motinystės santykių.

2014-08-01 visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, taip pat ir Lietuvos Respublikai, įsigaliojo Hagos konvencija, kuri Europos Sąjungos vardu buvo patvirtinta Europos Sąjungos Tarybos 2011-06-09 sprendimu Nr. 2011/432/ES. Be Europos Sąjungos valstybių narių, šios Konvencijos dalyvės taip pat yra Norvegijos Karalystė, Ukraina, JAV, Turkija, Baltarusija, Kazachstanas, Jungtinė Karalystė ir kt.

Hagos konvencijos taikymo sritis yra siauresnė, palyginti su Reglamente Nr. 4/2009 taikymo apimtimi: Hagos konvencija reglamentuoja tik iš tėvų ir vaikų bei sutuoktinių santykių kylančių prievolių vykdymo išieškojimą. Taip pat pažymėtina, kad kitaip, nei numatyta Reglamente Nr. 4/2009, Hagos konvencija numato aktyvų centrinių institucijų bei kompetentingų įstaigų bendradarbiavimą tik tais atvejais, kai siekiama išlaikymo išieškojimo asmenims iki 21 metų amžiaus. Dėl šios priežasties, pagal Hagos konvenciją, kai siekiama išlaikymo išieškojimo asmenims iki 21 metų amžiaus, Lietuvos Respublikoje veikia viena centrinė institucija – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Klaipėdos skyrius (toliau – Fondo valdybos Klaipėdos skyrius).

3.2.1. Centrinės institucijos funkcijų vykdymas pagal Reglamentą Nr. 4/2009 ir Hagos konvenciją, kai pareiškėjų prašymai susiję su išlaikymo išieškojimu 21 m. ir vyresniems asmenims

Centrinės institucijos funkcijos apima pagalbą Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims, siekiantiems išieškoti išlaikymą iš ES valstybėse narėse gyvenančių skolininkų, ir pagalbą kitų ES valstybių narių gyventojams, kurie siekia išieškoti išlaikymą iš Lietuvoje gyvenančių skolininkų. Kokio turinio prašymai yra gaunami pateikiama 10 lentelėje.

Atlikdama centrinės institucijos funkcijas, Tarnyba yra įpareigota bendradarbiauti su kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse esančiomis centrinėmis institucijomis ir tokiu būdu padėti išlaikymo kreditoriams bei skolininkams pareikšti savo teises kitoje valstybėje. Centrinės institucijos, palengvindamos asmenų išlaikymo išieškojimo kitoje valstybėje klausimų sprendimą:

- konsultuoja ir padeda užpildyti asmenims, kuriems reikia išlaikymo, prašymus, pataria, kokių reikia papildomų dokumentų, tikrina prašymuose ir dokumentuose nurodytus duomenis;
- priima asmenų prašymus ir persiunčia kitų valstybių centrinėms institucijoms;
- bendradarbiauja ir keičiasi dokumentais bei informacija su kitų šalių centrinėmis institucijomis;
- savo šalyje inicijuoja ir (ar) palengvina reikalingus veiksmus su kitomis institucijomis.

10 lentelė. Gautų dokumentų rūšys

Prašymų pagal Reglamentą Nr. 4/2009 rūšys	Gautų prašymų skaičius 2025 m.
KREDITORIŲ PRAŠYMAI	
Pripažinti ir paskelbti vykdytinu bei vykdyti Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą	0
Vykdyti Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą	2
Priimti teismo sprendimą ar pakeisti anksčiau teismo priimtą sprendimą	2
Prašymas imtis specialiųjų priemonių nustatant skolininko gyvenamąją vietą	0
SKOLININKŲ PRAŠYMAI	
Pripažinti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą, kurio pagrindu stabdomas ankstesnio sprendimo vykdymas	0
Pakeisti Europos Sąjungos valstybės narės teismo anksčiau priimtą sprendimą	0

2025 m. Tarnyba tarpininkavo 2 bylose pagal Reglamentą Nr. 4/2009 padedant Lietuvos Respublikos piliečiams užpildyti privalomas prašymo formas ir padedant surinkti reikiamus dokumentus, kurie yra būtini kreipiantis į kitą užsienio valstybę dėl Lietuvos teismo sprendimo vykdymo ir naujo sprendimo priėmimo kitoje užsienio valstybėje. Prašymai persiūsti Nyderlandų Karalystės ir Belgijos centrinėms institucijoms.

2025 m. Tarnyba tarpininkavo 1 byloje pagal Hagos konvenciją padedant Lietuvos Respublikos piliečiui užpildyti privalomą prašymo formą, paruošiant išlaikymo skolos lenteles bei padedant surinkti reikiamus dokumentus, kurie yra būtini kreipiantis į kitą užsienio valstybę dėl Lietuvos teismo sprendimu priteisto išlaikymo lėšų išieškojimo iš kitoje užsienio valstybėje gyvenančio skolininko. Prašymas persiūstas Jungtinės Karalystės centrinei institucijai.

Pažymėtina, kad nors Jungtinei Karalystei 2020-01-31 išstojus iš ES po šios datos priimtų teismų sprendimų vykdymui nėra taikomas Reglamentas Nr. 4/2009, tačiau Jungtinės Karalystės centrinė institucija ir toliau tarpininkauja vykdant teismų sprendimus

pagal Reglamentą Nr. 4/2009, kurie yra priimti iki Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES.

2025 m. Tarnyba taip pat centrinės institucijos veiklą tęsė pagal 2017 – 2024 m. gautus pareiškėjų prašymus: bendradarbiauja su kitų šalių centrinėmis institucijomis keičiantis informacija apie nutrūkusias išlaikymo įmokas, bylos nagrinėjimo proceso eigą bei siunčiant atnaujintas išlaikymo skolos lenteles. Iš viso per 2025 m. Tarnyba, kaip centrinė institucija, atliko 52 veiksmus bendradarbiaudama su kitų šalių centrinėmis institucijomis bei pareiškėjais.

Dar viena iš specifinių centrinių institucijų atliekamų funkcijų, numatyta Reglamento Nr. 4/2009 VII sk. 51 str. 2 d. (b) p. ir Hagos konvencijos 6 str. 2 d. (b) p. ir 7 str. 1 d., imtis visų tinkamų priemonių skolininko buvimo vietai nustatyti.

2025 m. Tarnyba gavo 20 prašymų (18 prašymų gauti iš Norvegijos Karalystės, 1 – iš Ukrainos ir 1 – iš Danijos) imtis specialiųjų priemonių skolininko deklaruotai gyvenamajai vietai nustatyti, pagal Hagos konvenciją. Kokio pobūdžio gaunami prašymai pateikiami 11 lentelėje.

11 lentelė. Centrinės institucijos gauti prašymai pagal Hagos konvenciją

Prašymų pagal Hagos konvenciją rūšys	Gautų prašymų skaičius 2025 m.
KREDITORIŲ PRAŠYMAI	
Pripažinti ir paskelbti vykdytinu bei vykdyti Hagos konvencijos dalyvės	1

priimtą teismo sprendimą	
Priimti teismo sprendimą prašomojoje valstybėje ar pakeisti anksčiau teismo priimtą sprendimą	0
Prašymas imtis specialiųjų priemonių skolininko gyvenamajai vietai nustatyti	20
SKOLININKŲ PRAŠYMAI	
Pripažinti Hagos konvencijos dalyvės teismo sprendimą, kurio pagrindu stabdomas ankstesnio sprendimo vykdymas	0
Pakeisti Hagos konvencijos dalyvės teismo anksčiau priimtą sprendimą	0

3.2.2. Antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas pagal Reglamentą Nr. 4/2009 ir Hagos konvenciją, kai pareiškėjų prašymai susiję su išlaikymo išieškojimu asmenims iki 21 m.

Kai prašymai susiję su išlaikymo išieškojimu asmenims iki 21 metų, centrinės institucijos funkcijas atlieka Fondo valdybos Klaipėdos skyrius. Jei nagrinėjant Fondo valdybos Klaipėdos skyriuje gautus prašymus iš ES valstybių narių ar Hagos konvencijos šalių paaiškėja, kad reikalinga valstybės garantuojama teisinė pagalba, Fondo valdybos Klaipėdos skyrius kreipiasi į Tarnybą ir ši priima sprendimą teikti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą skiriant advokatą arba apmokant vykdomosios bylos administravimo išlaidas pagal Reglamento Nr. 4/2009 46 str. ir Hagos konvencijos 15 str.

2025 m. Tarnyba gavo 109 Fondo valdybos Klaipėdos skyriaus persiūstus kitoje ES valstybėje narėje ar Hagos konvencijai priklausančioje valstybėje gyvenančių pareiškėjų bei kitų valstybių centrinių institucijų, kurios siekia susigrąžinti vietoj skolininko sumokėtas išlaikymo išmokas, prašymus suteikti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, skiriant advokatą ar apmokant vykdomosios bylos administravimo išlaidas. Iš jų – 64 prašymai gauti suteikti antrinę teisinę pagalbą apmokant vykdomosios bylos administravimo išlaidas, 38 prašymai dėl kitos valstybės sprendimo pripažinimo vykdytinu ir vykdymo Lietuvos Respublikoje, 7 prašymai dėl išlaikymo nepilnamečiams vaikams priteisimo, gyvenamosios vietos ir bendravimo tvarkos nustatymo.

Pažymėtina, kad 61 atveju Tarnyba priėmė sprendimus teikti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą apmokant vykdomosios bylos administravimo išlaidas, siekiant išieškoti iš skolininko, gyvenančio Lietuvoje, išlaikymo lėšas. 37 atvejais Tarnyba paskyrė advokatą dėl kitos valstybės sprendimo pripažinimo vykdytinu ir vykdymo Lietuvoje, 9 atvejais teikė antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, skirdama advokatą dėl išlaikymo nepilnamečiam vaikui priteisimo, įsiskolinimo priteisimo, bendravimo tvarkos ir gyvenamosios vietos nustatymo bei kitų su tuo susijusių klausimų išsprendimo. Atsižvelgiant į tai, kad sprendžiant šeimos ginčus yra būtina pasinaudoti privalomąja mediacija, Tarnyba, gavusi kitoje ES valstybėje narėje ar Hagos konvencijai priklausančioje valstybėje gyvenančių pareiškėjų prašymus suteikti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą kreipiantis į teismą dėl teismo sprendimo priėmimo Lietuvoje, sprendžiant nepilnamečių vaikų išlaikymo, gyvenamosios vietos ir bendravimo tvarkos su nepilnamečiais vaikais nustatymo klausimus, prašė centrinės institucijas informuoti, ar esant ginčui, pareiškėjai yra pasinaudoję privalomosios mediacijos procedūra ir jeigu privalomosios mediacijos procedūra nepasinaudoję, Tarnyba informavo apie būtinybę prieš kreipiantis į teismą pasinaudoti privalomąja mediacija. 1 atveju Tarnyba, gavusi prašymą, susijusį su išlaikymo nepilnamečiams vaikams priteisimu bei su tuo susijusių klausimų išsprendimu, kreipėsi į centrinę instituciją Fondo valdybos Klaipėdos skyrių, prašydama tarpininkauti pateikiant Tarnybai pareiškėjo prašymą dėl privalomosios mediacijos. Kaip pasiskirsto gaunami dokumentai matomi 12 lentelėje.

12 lentelė. Antrinės teisinės pagalbos teikimas su tarptautiniu išlaikymo prievolių išieškojimu susijusiose bylose

Antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas pagal Reglamentą Nr. 4/2009 ir Hagos konvenciją	Tarnybos priimtų sprendimų skaičius 2025 m. pagal prašymus pagal Reglamentą Nr. 4/2009 ir Hagos konvenciją
Skiriant advokatą kreiptis į Lietuvos teismą dėl sprendimo priėmimo	9
Skiriant advokatą kreiptis į Lietuvos teismą dėl sprendimo pripažinimo vykdytinu	37
Vykdyimo procese apmokant antstolio būtinąsias vykdyimo išlaidas	61

3.3. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas tarptautiniuose ginčiuose sprendžiant civilines ir komercines bylas

Tarnyba yra Lietuvos Respublikos institucija, įgaliota priimti iš kitų ES valstybių narių kompetentingų institucijų prašymus suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą sprendžiant civilines ir komercines bylas, ir Lietuvos Respublikos institucija, įgaliota kitų ES valstybių narių kompetentingoms institucijoms siųsti teisinės pagalbos prašymus.

Tarnyba, vykdydama Įstatymo 30 str. 1 d. nustatytą funkciją, atlieka šiuos veiksmus:

- konsultuoja ir padeda užpildyti prašymus, asmenims, kuriems reikalinga teisinė pagalba kitoje ES valstybėje, pataria, kokių reikia papildomų dokumentų, tikrina prašymuose ir dokumentuose nurodytus duomenis;
- priima asmenų prašymus ir persiunčia juos kitų ES valstybių narių kompetentingoms institucijoms;
- priima sprendimus teikti ar atsisakyti teikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, kai

3.4. Psichologų, padedančių apklausti nepilnamečius vaikus ir kitus specialių poreikių turinčius asmenis, pasitelkimas

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-04-09 nutarimu Nr. 338 patvirtintą Psichologų, pageidaujančių padėti apklausti asmenis baudžiamajame procese, sąrašo administravimo ir apmokėjimo psichologams tvarkos aprašą, Tarnybai yra pavesta sudaryti psichologų, padėsiančių apklausti nepilnamečius vaikus ar kitus specialių poreikių turinčius asmenis baudžiamajame procese, sąrašą ir jį administruoti.

prašymai pateikiami Tarnybai tiesiogiai pareiškėjų, gyvenančių kitose ES valstybėse narėse ar tarpininkaujant kitoms ES valstybių narių kompetentingoms institucijoms;

- padengia valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidas, susijusias su teisinės pagalbos prašymo ir asmens teisę gauti teisinę pagalbą įrodančių dokumentų vertimu;
- bendradarbiauja ir keičiasi dokumentais bei informacija su kitų ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis.

2025 m. Tarnyba gavo 1 asmens prašymą dėl teisinės pagalbos teikimo kitoje ES valstybėje narėje (Ispanijos Karalystėje). Tarnyba persiuntė prašymą kitos ES valstybės narės kompetentingai institucijai.

Per 2025 metus iš sąrašo išbraukti 7 psichologai. 6 psichologai įrašyti į Psichologų, pageidaujančių padėti apklausti asmenis baudžiamajame procese, sąrašą ir 2 psichologai patikslino informaciją.

Psichologo paslaugą padėti apklausti nepilnamečius vaikus ir kitus specialių poreikių turinčius asmenis baudžiamajame procese šiuo metu visoje Lietuvos Respublikoje teikia 110 psichologų (2024 m. – 111, 2023 m. – 109, 2022 m. – 135, 2021 m. – 137).

Psichologą savo nuožiūra pasirenka pagal sąrašą skelbiamus duomenis ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas ir telefonu arba

elektroninių ryšių priemonėmis susisiekiama su pasirinktu psichologu. Tarnyba darbo dienomis ir darbo valandomis padeda pasirinkti apklausoje galintį dalyvauti psichologą tik tuomet, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnui, prokurorui ar teismui nepavyksta išsikviesti psichologo. Per 2025 m. Tarnyba neparinko nei vieno psichologo.

3.5. Mediacijos paslaugų organizavimo vykdymas

Tarnyba 2025 m. administravo ir privalomosios mediacijos vykdymą tuomet, kai ginčo šalis ar ginčo šalys pageidavo gauti valstybės lėšomis apmokamą mediacijos paslaugą šeimos ginčiuose. 2025 m. Tarnyba taip pat užtikrino valstybės užtikrinamos neteisminės bei teisminės mediacijos paslaugų teikimą.

Tarnyba parinko ir skyrė mediatorius tiek privalomosios mediacijos, tiek valstybės užtikrinamos neteisminės, tiek teisminės mediacijos paslaugų vykdymui, mokėjo mediatoriams užmokestį už jų suteiktas paslaugas ir vykdė kitas funkcijas, susijusias su mediacija.

Per 2025 m. Tarnyba su mediatoriais, įrašytais į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, sudarė 36 valstybės užtikrinamos neteisminės ir/ar privalomosios mediacijos paslaugų vykdymo sutartis.

2025-12-31 Tarnyba buvo sudariusi viso 366 valstybės užtikrinamos neteisminės ir/ar privalomosios mediacijos paslaugų vykdymo sutartis su mediatoriais.

3.5.1. Valstybės užtikrinama neteisminė mediacija

Pagal Įstatymo 26 str. 1 ir 2 d. valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją gali inicijuoti viena iš šalių arba antrinės teisinės pagalbos teikimo procese advokatas, teikiantis antrinę teisinę pagalbą.

Norintis ginčą spręsti mediacijos būdu asmuo pateikia Tarnybai nustatytos formos prašymą vykdyti mediaciją, kitos ginčo šalies sutikimą spręsti ginčą mediacijos būdu ir teisę gauti antrinę teisinę pagalbą įrodančius dokumentus. Nepateikus šių dokumentų, atsisakoma vykdyti valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją.

Antrinę teisinę pagalbą teikiantis advokatas, įvertinęs konkrečias ginčo, kurį sprendžiant jis teikia antrinę teisinę pagalbą, aplinkybes, gali inicijuoti ginčo sprendimą mediacijos būdu ir pasiūlyti Tarnybai

priimti sprendimą dėl mediacijos vykdymo. Advokatas, siūlydamas Tarnybai priimti sprendimą dėl mediacijos vykdymo, turi pateikti Tarnybai abiejų ginčo šalių nustatytos formos sutikimą spręsti ginčą mediacijos būdu.

2025 m. Tarnyboje buvo priimti 3 sprendimai vykdyti valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją (2 ginčai baigėsi taikiai, 1 ginčas – netaikiai). Iš advokatų vykdyti valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją siūlymų nebuvo gauta.

3.5.2. Teisminė mediacija, kai Tarnyba parenka mediatorių (ne teisėją) vykdyti teisminę mediaciją

Tarnyba parenka mediatorių (ne teisėją) vykdyti teisminę mediaciją vadovaujantis Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 231¹ str. 4 d., Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 79¹ str. 3 d. ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-289 „Dėl Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintais poįstatyminiais teisės aktais. Tarnybai yra pavesta parinkti ir paskirti mediatorius (ne teisėjus) vykdyti teisminę mediaciją civilinėse bylose, administracinėse bylose, kai į Tarnybą dėl mediatoriaus parinkimo ir paskyrimo pranešimu kreipiasi bylą nagrinėjantis teismas. Taip pat, kai administraciniai ginčai nagrinėjami ikiteisminėje ginčų nagrinėjimo stadijoje, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 15 str. 4 d. nurodytu atveju, su pranešimu dėl mediatoriaus parinkimo gali kreiptis Lietuvos administracinių ginčų komisija.

Per 2025 m. Tarnyboje buvo gauti 102 teismų pranešimai dėl teisminės mediacijos vykdymo bei mediatorių parinkimo ir priimti 92 sprendimai paskirti mediatorius (ne teisėjus) vykdyti teisminę mediaciją. Per 2024 m. Tarnyboje buvo priimti 68 sprendimai paskirti mediatorius (ne teisėjus) vykdyti teisminę mediaciją, 2023 m. – 59.

2025 m. iš vykdytų teisminių mediacijų, apmokamų iš valstybės biudžeto, baigta 86 teisminės mediacijos bylos, iš kurių 40 mediacijos bylų ginčas baigėsi taikiai.

3.5.3. Tarnybos funkcijos privalomosios mediacijos srityje

Tarnyba administruoja privalomosios mediacijos vykdymą tuomet, kai ginčo šalis ar ginčo šalys pageidauja gauti valstybės lėšomis apmokamą mediacijos paslaugą šeimos ginčiuose. Kai privalomąją

mediaciją inicijuoja viena iš ginčo šalių ir mediaciją pageidauja vykdyti valstybės lėšomis, ši ginčo šalis Tarnybai turi pateikti prašymą dėl mediatoriaus skyrimo. Mediatoriaus parinkimas ir paskyrimas vykdomas tada, kai per nustatytą terminą gaunamas kitos ginčo šalies rašytinis sutikimas vykdyti privalomąją mediaciją. Jeigu per nustatytą terminą ginčo šalis neatsako arba išreiškia nesutikimą, tuomet Tarnyba parengia pažymą apie privalomosios mediacijos pabaigą. Tarnybai gavus bendrą šalių prašymą ar gavus kitos ginčo šalies sutikimą vykdyti mediaciją, kai dėl mediacijos vykdymo kreipiasi viena ginčo šalių, toliau vyksta mediatoriaus parinkimo ir skyrimo procedūra. Tokia tvarka galiojo iki 2024-08-31. Pasikeitus Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo nuostatomis, kvietimų kitai ginčo šaliai

dalyvauti mediacijos procese funkcija perduota patiems mediatoriams. Pagal naują reguliavimą, Tarnyba, gavusi vienos ginčo šalies prašymus dėl privalomosios mediacijos teikimo, iš karto organizavo mediatorių atranką ir paskyrimą.

2025 m. Tarnyba gavo 8 752 prašymus dėl privalomosios mediacijos vykdymo, iš kurių 220 prašymų buvo teikiami bendru ginčo šalių prašymu. 7 928 mediacijos bylose buvo parinkti ir Tarnybos sprendimu paskirti mediatoriai.

Per 2025 m. pagal Tarnybos priimtus sprendimus buvo baigta 7 938 mediacijų iš kurių 3013 atvejais ginčas pasibaigė taikiai. 13 lentelėje pateikiami duomenys apie privalomąją mediaciją.

13 lentelė. Duomenys apie privalomosios mediacijos vykdymą 2021 – 2025 m.

Duomenys apie mediaciją	2021	2022	2023	2024	2025
Gauta viso prašymų dėl privalomosios mediacijos vykdymo	6 369	7 345	8 469	8394	8752
Iš visų gautų - bendru šalių prašymu dėl privalomosios mediacijos vykdymo	162	160	116	149	220
Priimta sprendimų dėl mediatoriaus paskyrimo	2 838	3 183	3 859	5200	7928
Priimta pažymų dėl privalomosios mediacijos pabaigos (kai nesutiko ar neatsakė per terminą)	3 217	3 776	4 444	2960	-
Baigtų mediacijų pagal Tarnybos paskyrimus	2 900	3 035	3 636	4380	7938*
Pasibaigusių privalomoje mediacijoje ginčų taikiai	1 587	1 713	1 972	2234	3013

*Pastaba. Baigtos mediacijos apima visus paskyrimus, nepaisant baigties rezultato, įtraukiant ir tuos atvejus, kai kita ginčo šalis neatsakė arba nepriėmė mediatoriaus kvietimo dalyvauti mediacijos procese.

Per 2025 m. Tarnybos patalpose vyko 1 002 privalomosios mediacijos sesijos. 2024 m. Tarnybos patalpose vyko 748 privalomosios mediacijos sesijos.

3.5.4. Apmokėjimas už mediacijos paslaugas

Valstybės lėšomis apmokama privalomoji, teisminė mediacija, valstybės užtikrinama neteisminė mediacija gali būti vykdoma iki keturių valandų. Iš valstybės biudžeto lėšų taip pat apmokama už mediatoriaus pasirengimą mediacijai, kuris gali trukti iki vienos valandos, ir mediacijos rezultatų įforminimą, kuris gali trukti iki vienos valandos. Valstybės užtikrinamos neteisminės mediacijos atvejais valstybės lėšomis apmokama mediacija Tarnybos sprendimu gali būti pratęsiama dar iki keturių valandų.

Nuo 2024-09-01 privalomoji mediacija gali būti vykdoma iki 8 valandų. Skirtą laiką mediatorius gali paskirstyti savo nuožiūra, tačiau pranešimui kitai ginčo šaliai siųsti ir kitiems su tuo susijusiems

veiksmams atlikti gali būti skiriama ne daugiau kaip 1 valanda, pasirengti privalomajai mediacijai gali būti skiriama ne daugiau kaip 1 valanda, privalomosios mediacijos rezultatams įforminti gali būti skiriama ne daugiau kaip 1 valanda.

Tarnyba apmoka arba kompensuoja išlaidas, susijusias su valstybės užtikrinama neteismine, teismine mediacija, privalomąja mediacija tik po to, kai pateikiami šias išlaidas patvirtinantys dokumentai. Išlaidas, susijusias su valstybės užtikrinama neteismine, teismine mediacija, privalomąja mediacija sudaro dokumentų kopijavimo, įforminimo, vertimo ir panašios išlaidos.

2025 m. už valstybės užtikrinamos neteisminės mediacijos paslaugas Tarnyba gavo 3 mediatoriaus prašymus dėl užmokesčio apmokėjimo. Už teisminės mediacijos paslaugas Tarnyba gavo 86 mediatoriaus prašymą dėl užmokesčio apmokėjimo. Už privalomosios mediacijos paslaugas Tarnyba gavo 7 938 mediatorių prašymus dėl užmokesčio apmokėjimo. 14 lentelėje pateikiami duomenys apie

išmokėtą užmokestį ir kitų išlaidų, susijusių su teisminės ir privalomosios mediacijos atvejais. mediacijos paslaugų teikimu, atlyginimą ikiteisminės,

14 lentelė. Mediacijos paslaugų apmokėjimas (išmokėtas užmokestis už atitinkamus metus, Eur)

Išmokėtas užmokestis už teisminę mediaciją, Eur	Išmokėtas užmokestis už privalomąją mediaciją, Eur	Išmokėtas užmokestis už neteisminę mediaciją, Eur	Viso išmokėtas užmokestis už mediacijos paslaugas ir atlygintos kitos išlaidos, Eur
11 637,50	987 207,70	370,00	999 215,20

PRIEDAI